Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 22—23 WARSZAWA, DNIA 6 CZERWCA 1939 r. Rok założenia 1921

GAZETA GIEŁDOWA i LOSOWAŃ

TYGODNIK FINANSOWO-GIEŁDOWY I GOSPODARCZY

Płynny pieniądz

Nie ulega wątpliwości, że wchodzimy w okres płynności gotówki. Wszystko wskazuje na to, że czas, w którym ubóstwo środków pieniężnych było cechą dominującą naszych stosunków gospodarczych, minął bezpowrotnie. Znajdujemy się dopiero na progu tego okresu i dlatego płynność, o której mowa, nie jest jeszcze odczuwana.

Poza tym, objawy płynności są hamowane z powodu dwóch okoliczności. Pierwsza to — pożyczka wewnętrzna, która wchłania bardzo znaczne sumy gotówkowe, podczas gdy wydatkowanie ich, rzecz prosta, nie dokonywa się w równym tempie. Druga okoliczność to — procesy tezauryzacyjne, spowodowane międzynarodowym napięciem politycznym, ,,białą wojną".

Działanie jednak obu czynników długo trwać nie będzie. Trzecia rata pożyczki przypada już za miesiąc, tymczasem zaś kwoty z pierwszych rat poczynają wracać do obiegu. Co do tezauryzacji, to trwanie jej jest rzeczą tak nierozumną, że niepodobna przypuścić, aby mogło się bez końca przedłużać. Chowanie gotówki na wypadek zawikłań międzynarodowych jest taką bezmyślnością, że trudno uwierzyć, aby ludność tego nie zrozumiała.

Symptomy wspomnianej płynności powinny występować w postaci łatwego kredytu, spadku stopy procentowej i wzmożonej siły nabywczej, a więc, i zakupów dóbr konsumcyjnych oraz dokonywania inwestycyj prywatnych. Ponadto ujawnić się powinno dążenie do lokowania gotówki w papierach wartościowych, zwłaszcza w akcjach, które dają szanse zysku kursowego i dywidendowego. Wyraźnych śladów owych symptomów nie spostrzegamy jeszcze w chwili obecnej, gdyż jak zaznaczyliśmy, znajdujemy się dopiero na początku pierwszej fazy charakteryzowanego okresu. Można stwierdzić jednak nieomylne oznaki, że ta faza już nadeszła.

Nie podobna powołać się w tym względzie na wyczerpujące dane statystyczne. Nie są one jeszcze opublikowane, jeśli chodzi o chwilę najbliższą. Posiadamy np. nader skąpe dane o stanie wkładów oszczędnościowych i kredytów w r. b. Ale wiemy, że obieg banknotów, który w końcu stycznia wyniósł 1.348,2 mil. zł., doszedł w końcu maja do 1.841 mil. zł.

Pewność, że mamy tu do czynienia dopiero z pierwszą fazą, że obfitość środków pieniężnych będzie stopniowo narastała, wynika z istnienia wielkiego państwowego programu inwestycyjnego i z jego szybkiego wykonywania. Co więcej, wydaje się wielce prawdopodobnym. że tempo to zostanie wzmożone. Trudno sobie wyobrazić, aby w dobie tak gwałtownego zbrojenia się Niemiec i Włoch, jakie widzimy obecnie, oraz tak wyzywających zamiarów obu tych państw, Polska nie wytężyła wszystkich sił i nie sięgnęła do wszystkich zasobów i środków, aby swą potęgę zbrojną doprowadzić do poziomu najwyższego, nie ustępującego w niczym poziomowi militarnemu napastników. Stało się to koniecznością tak oczywistą, że jej realizacja nie może nastręczać najmniejszej wątpliwości.

Jeśli jednak spodziewać się należy szybkiego wzrostu płynności pieniądza, to nie należy w żadnym razie obawiać się jakichś skutków inflacyjnych. Zarówno teoria metod najbardziej skutecznych, które tym skutkom zapobiegają, jak i praktyka krajów zachodnich — bez wielkiego trudu pozwolą na stłumienie wszelkich objawów inflacyjnych w zarodku.

Rzecz ta wymaga pewnego komentarza. Wydatki, przeznaczone na przeprowadzanie wielkich inwestycyj obronnych, wywołują ożywienie koniunktury gospodarczej: wzrost produkcji, zatrudnienia, obrotów, siły nabywczej, zysków i oszczędności, — podobnie jak to zachodzi w razie dokonywania wszelkich w ogóle inwestycyj. Różnica polega na tym, że wytwarzane dobra nie są wymiennymi, rynkowymi: nie stanowią one przedmiotu sprzedaży. Skutek jest ten, że koszt ich, czyli wydatki, poniesiona dla ich wytworzenia, nie wracają z powrotem do tego, który produkcję finansuje. Mówiąc ściśle, państwo, które przedsiębiorstwom przemysłowym udziela zamówień w zakresie zbrojeń i które za wykonanie tych zamówień płaci pieniędzmi skarbowymi, otrzymuje zamówione dobra po ich wykonaniu, ale nie sprzedaje ich, lecz je zatrzymuje dla zwiększenia potencjału obronnego kraju. A zatem, nie sprzedając ich, nie otrzymuje z powrotem wyłożonych kosztów.

Skutek jest ten, że środki pieniężne, użyte do finansowania wspomnianej produkcji zbrojeniowej, pozostają w obiegu: w kasach przedsiębiorstw, w rękach osób prywatnych, w instytucjach finansowych i t. d. Zwiększa się tym sposobem ilość środków pieniężnych, ale jednocześnie nie zwiększa się masa dóbr sprzedażnych, rynkowych. Dopiero, jeśli środki te użyte zostają do wytwarzania takich dóbr, jeśli wzrost pieniędzy prowadzi do wzrostu produkcji wspomnianych dóbr sprzedażnych, to zwiększona ilość środków pieniężnych nie pozostaje odłogiem w sensie produkcyjnym, nie tworzy tego, co Anglicy nazywają ,,idle money", lecz krąży w procesach gospodarczych. Wszelkie niebezpieczeństwo inflacji zostaje wtedy zażegnane; przeciwnie nawet, uzyskane zostają pomyślne warunki koniunkturalne.

W Polsce, która żywności ma pod dostatkiem, która posiada milionowe rzesze niezatrudnionych jeszcze rąk roboczych, która rozporządza szeregiem podstawowych surowców, widoki na takie dodatkowe ożywienie gospodarcze są korzystne.

Pozostaje oczywiście kwestia surowców, których kraj nie posiada, oraz maszyn i urządzeń technicznych, których kraj nie wyrabia. Ale jest to sprawa wymiany w obrotach z zagranicą, sprawa pobudzenia eksportu dla zwiększenia importu. Gdyby jednak wyłoniły się w tej dziedzinie trudności nieprze-

(Dalszy ciąg na str. 2-ej)

Giełda Pieniężna w Warszawie w r. 1938

Dnia 23 maja odbyło się Ogólne Zebranie Członków Giełdy Warszawskiej, na którym zatwierdzono sprawozdanie z czynności za rok ubiegły, sprawozdanie finansowe i bilans na 31 grudnia 1938 oraz dokonano wyboru Komisji Rewizyjnej i Komisji Rozjemczej.

KURSY I OBROTY

Sprawozdanie Rady Giełdowej objęło całokształt działalności giełdy warszawskiej w roku ubiegłym. Stwierdza ono, że normalny rozwój obrotów rynkowych uległ w tym roku dwukrotnie gwałtownemu zahamowaniu pod wpływem wydarzeń politycznych: raz w marcu w czasie zatargu z Litwą, drugi raz we wrześniu na tle ogólno - europejskiego kryzysu politycznego, spowodowanego sprawą sudecką. Jeśli przed tymi wstrząsami, zwłaszcza przed wstrząsem marcowym, tendencja kursów była jaknajpomyślniejsza, a obroty stale wzrastały, to od października począwszy nie tylko przeważa tendencja słaba, ale co gorsze, rozpoczyna się spadek obrotów, trwający dotąd. Jeśli w marcu obroty wynosiły 56 milionów zł., a jeszcze we wrześniu przeszło 49 mil. zł., — grudzień wykazuje już spadek powyżej 38 mil. zł., a więc, w porównaniu z marcem, spadek ten wynosił około 30%. Mimo wszystko jednak ogólna suma obrotów była w r. ub. wyższa niż w poprzednim, gdyż wynosiła 549, 4 mil. zł., podczas gdy w r. 1937 — tylko 496,1 mil. zł.

Najbardziej, bo z 387,5 mil. zł. na 439,5 mil. zł. wzrosły obroty walutami, na które wogóle, jak wynika z powyższej liczby przypadało gros obrotów giełdowych. Obroty papierami dywidendowymi wzrosły znacznie słabiej — z 13,5 mil. zł. a 16,6 mil. zł. Spadły natomiast, choć nieznacznie, obroty papierami procentowymi — z 95,1 mil. zł. na 93,2 mil. zł. Kursy walut utrzymywały się, z lekkimi wahaniami, niemal bez zmiany. Kursy papierów procentowych i dywidendowych były przy końcu roku nagół wyższe od kursów na początku roku, przy czym przy papierach procentowych zwyżka ta wynosi nie więcej jak kilka procent, podczas gdy niektóre akcje zwyżkowały o 20 — 40%. Tak np. Lilpopy, notowane przeciętnie w styczniu po 63,21 zł. notowano w grudniu przeciętnie po 92,94. To samo odnosi się do szeregu innych akcji, które również zwyżkowały poważnie.

NOWO DOPUSZCZONE AKCJE

W roku sprawozdawczym dopuszczone zostały na nowo na rynek następujące akcje:

1) nowe akcje 100-złotowe Tow. Zakładów Chemicznych „Strem" S. A.

2) nowe akcje 100-złotowe Tow. Ubezpieczeń „Przezorność" S. A.

3) nowe akcje 100-złotowe Tow. Fabryk Portland-Cementu „Wysoka" S. A.

4) nową emisję akcji Spółki Akcyjnej Przemysł Metalowy „Granat" S. A.

5) nowe akcje 150-złotowe Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu S. A.

WYDATKI I DOCHODY GIEŁDY

Wykaz wydatków i dochodów Giełdy sięga łącznej sumy 314 tys. zł. W dochodach główne pozycje stanowią: notowania papierów — 12,5 tys. zł., karty giełdowe roczne — 49,5 tys. zł., wprowadzenie papierów na cedułę — 38 tys. zł. i składki członkowskie — 30,5 tys. zł.

Suma aktywów Giełdy wynosiła dn. 31 grudnia 1938 łącznie 697,9 tys. zł., z czego na majątek własny Giełdy przypadało 649 tys. zł. (fundusz budowy domu — 324 tys. zł. i nieruchomości — 325 tys. zł.).

Budżet na rok 1939 przewiduje sumę wydatków i wpływów po 258 tys. zł.

DZIAŁALNOŚĆ WŁADZ GIEŁDOWYCH

W roku sprawozawczym Rada Giełdowa odbyła 10 posiedzeń. Władze giełdowe kontynuowały swą akcję w Ministerstwie Skarbu, zmierzającą do uchylenia t. zw. podwójnego opodatkowania spółek akcyjnych, stanowiącego poważną przeszkodę na drodze do ożywienia obrotów giełdowych papierami wartościowymi. Chodzi tu o to, że dochód spółki opodatkowany jest podwójnie: raz jako czysty zysk spółki, przeznaczony na wypłacenie dywidendy, drugi raz, po wypłaceniu dywidendy, wskutek doliczenia tej, już raz opodatkowanej dywidendy, do podlegającego opodatkowaniu dochodu netto poszczególnego akcjonariusza. Stanowisko Rady Gełdowej spotkało się z pełnym zrozumieniem Min. Skarbu, to też, na wniosek Rządu Izby Ustawodawcze dnia 9 kwietnia 1938 r. postanowiły zmienić ustawę o państwowym podatku dochodowym w tym duchu, że dywidendy od akcji spółek akcyjnych zostały zwolnione od podatku dochodowego. Trzeba stwierdzić, że przyjęcie powyższej zmiany stanowi poważny sukces akcji władz Giełdy, zmierzających konsekwentnie do rozwoju kapitalizacji krajowej i zainteresowania szerokiej publiczności rynkiem papierów wartościowych.

W jeszcze jednej sprawie poczynania Rady Giełdowej zostały uwieńczone pomyślnym rezultatem: oto na skutek jej starań, popartych wydatnie przez Izbę Przemysłowo - Handlową w Warszawie, Pan Minister Sprawiedliwości wydał, datowany z dnia 2 września 1938, okólnik do Panów Prokuratorów Sądów Apelacyjnych i Okręgowych w sprawie zastrzeżeń policyjnych, dotyczących utraty dokumentów na okaziciela. Okólnik ten stanowi uregulowanie i zarazem pewne uproszczenie przepisów dotyczących tego, ważnego dla naszego rynku walorów, zagadnienia.

Jak zwykle, czynny był przy Giełdzie Sąd Rozjemczy, mający za zadanie rozpatrywanie spraw, wynikłych z transakcji giełdowych pomiędzy członkami giełdy. Sąd ten odbył 12 posiedzeń, rozpatrzył 13 skarg, z czego 2 skargi załatwiono polubownie, a w 11 Sąd wydał wyroki.

Płynny pieniądz

(Dokończenie ze str. 1-ej)

zwycięzone, tak że gromadzące się w kraju środki pieniężne nie mogłyby być szybko wchłaniane do procesów wytwórczych, to pozostają niezawodne sposoby stosowane z zupełnym powodzeniem na Zachodzie, mianowicie: podatki i długoterminowe pożyczki. Te dwa sposoby skutecznie zapobiegają wszelkim niepożądanym objawom wynikającym z nadmiernie gromadzących się środków pieniężnych.

E. R. T.

Z Banku Polskiego

Bilans za II dekadę maja 1939 r.

W drugiej dekadzie maja zapas złota powiększył się o 33 tys. zł. do 443,4 mln. zł; stan pieniędzy zagranicznych i dewiz zmniejszył się o 1,3 mln. zł do 12,3 mln. zł.

Portfel weksli, warrantów, czeków i kuponów wzrósł o 1,5 mln. zł do 537,8 mln. zł. Stan pożyczek i kredytów zabezpieczonych zastawami obniżył się o 22,1 mln. zł do 103,4 mln zł. Portfel biletów skarbowych spadł o 13,5 mln. zł do 90,8 mln. złotych.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu zwiększył się o 4,4 mln. zł do 58,1 mln. zł.

Pozycja „inne aktywa" zmniejszyła się o 1,1 mln. zł do 194,3 mln. zł, pozycja zaś „inne pasywa" uległa wzrostowi o 2,6 mln. zł do 149,5 mln. zł.

Rachunki żyrowe i inne natychmiast płatne zobowiązania obniżyły się o 15,3 mln. zł do 145,4 mln. zł.

Bilety bankowe w obiegu spadły o 17,4 mln. zł. do 1.775,9 mln. zł.

Stopa dyskontowa 4½%, stopa od pożyczek zabezpieczonych zastawami 5½%.

Bilans za III dekadę maja 1939

W trzeciej dekadzie maja zapas złota powiększył się o 0.1 mln. zł. do 443.5 mln. zł.; stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 2.1 mln. zł. do 14.4 mln. zł.

Portfel weksli, warrantów, czeków i kuponów zwiększył się o 10.4 mln. zł. do 548. 2 mln. zł. Stan pożyczek i kredytów zabezpieczonych zastawami wzrósł o 48.4 mln. zł. do 151.8 mln. zł. Portfel biletów skarbowych powiększył się o 27.0 mln. zł. do 117.8 mln. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu obniżył się o 11.7 mln. zł. do 46.4 mln. zł.

Pozycje „inne aktywa" i „inne pasywa" uległy zwiększeniu, pierwsza o 2,0 mln. zł. do 196.3 mln. zł., druga zaś o 0.3 mln. zł. do 149.8 mln. zł.

Rachunki żyrowe i inne natychmiast płatne zobowiązania wzrosły o 14.6 mln. zł. do 160.0 mln. zł.

Suma biletów bankowych w obiegu zwiększyła się o 65.1 mln zł. do 1.841.0 mln. zł.

Stopa dyskontowa 4½%, stopa od pożyczek zabezpieczonych zastawami 5½%.

Położenie Gospodarcze Polski w marcu w oświetleniu BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

Ostatnie sprawozdanie Banku Gospodarstwa Krajowego obejmuje, jak zwykle, wszystkie dziedziny życia gospodarczego. Rozpoczyna ono od ogólnej charakterystyki położenia, przechodzi następnie do analizy rynku pieniężnego, sytuacji na giełdach, położenia rolnictwa i analizy koniunktury w poszczególnych gałęziach przemysłu

POŁOŻENIE OGÓLNE

Ogólne położenie gospodarstwa polskiego charakteryzuje Bank w następujący sposób:

Podobnie jak to miało dwukrotnie miejsce w roku ub. naprężenie stosunków międzynarodowych w drugiej połowie marca nie pozostało bez wpływu na sytuację rynku pieniężnego. W związku z tym zaczął od połowy marca występować znaczniejszy odpływ wkładów z instytucyj finansowych w Polsce, którym dotknięte zostały w silniejszym stopniu zwłaszcza instytucje oszczędnościowe. Zwiększone wskutek tego wypłaty uszczupliły poważnie rezerwy finansowe banków oraz wywołały konieczność upłynnienia aktywów w drodze silniejszego wykorzystania kredytów redyskontowych i lombardowych. *Zdolność mobilizacyjna aparatu kredytowego była jednak zupełnie wystarczająca, mimo że na ultimo kwartału przypadały większe płatności.* Również z zamknięciem roku budżetowego Państwa w tym terminie łączy się zwykle wzmożone zapotrzebowanie pieniężne. Miesiąc marzec był korzystny dla gospodarki skarbowej, co pozwoliło na zamknięcie ostatniego roku budżetowego nadwyżką dochodów w wysokości kilkunastu milionów złotych.

Dzięki rozszerzonej akcji kredytowej instytucji emisyjnej życie gospodarcze znalazło dostateczne pokrycie swych potrzeb obrotowych, które ze względu na ożywiający się sezon produkcyjny w licznych gałęziach wzrastają normalnie z początkiem wiosny. Również korzystny na ogół stan wypłacalności przemysłu i handlu został utrzymany, przy nieco zwiększonych wprawdzie protestach wekslowych. Następstwem zaostrzenia się sytuacji politycznej w Europie było osłabienie zainteresowania dla papierów wartościowych, połączone z silniejszym spadkiem kursów.

Wpływ wydarzeń politycznych na rynki towarowe w Polsce był natomiast stosunkowo niewielki i tylko częściowo wywołał pewien nastrój wyczekiwania. W związku ze wzmożonym tempem inwestycyj i przygotowań obronnych jak również inwestycjami przemysłowymi i rozpoczętym sezonem w budownictwie utrzymany został wysoki poziom produkcji przemysłowej zarówno w przemysłach wydobywczych jak i przetwórczych. Obliczony przez Instytut Badania Koniunktur Gospodarczych wskaźnik produkcji przemysłowej za marzec podniósł się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 2,5% do 130,7 i był o 6,5% wyższy niż w marcu ub. r. Silniejszy wzrost wytwórczości w marcu wykazało zwłaszcza hutnictwo żelazne, a poza tym niektóre gałęzie przemysłu metalowo - maszynowego oraz przemysł elektrotechniczny. Do zwiększonej produkcji przystąpił przemysł mineralny i drzewny; wywóz drzewa i materiałów drzewnych wykazał bardzo poważną zwyżkę. Wyższy stan zatrudnienia miał również przemysł chemiczny i częściowo spożywczy, jak również włókiennictwo, które w wielu działach pracowało intensywnie przy wyrobie towarów letnich. Liczba robotników zatrudnionych w przemyśle wzrosła, co łącznie z uruchamianiem robót publicznych przyczyniło się do zmniejszenia bezrobocia.

Na rynkach zbożowych zaczęły w ostatnich tygodniach występować korzystniejsze tendencje cen. Poważniejszą ulgę dla sytuacji finansowej rolnictwa stanowi odroczenie płatności kapitałowych znacznej części długów rolniczych. Wywóz głównych artykułów rolniczych w marcu został utrzymany na poziomie z lutego.

Łączna wartość wywozu w ostatnim miesiącu wzrosła o kilka milionów złotych, znacznie silniej jednak zwiększył się przywóz towarów z zagranicy do Polski, wskutek czego zmalało saldo czynne bilansu handlowego.

RYNEK PIENIĘŻNY

Nastroje na rynku pieniężnym w pierwszej połowie marca kształtowały się wybitnie spokojnie, dopiero w drugiej połowie, pod naciskiem wypadków politycznych, rozpoczęło się wzmożone wycofywanie wkładów, które dotknęło przede wszystkim instytucje oszczędnościowe i mniejsze banki prywatne. W porównaniu z wrześniem ub. roku odpływ wkładów przybrał *mniejsze rozmiary*, gdyż nastroje wśród publiczności cechowała mniejsza nerwowość. Wskutek konieczności wypłacania wkładów mniejsze instytucje na prowincji ograniczyły częściowo swą akcję kredytową, a cała bankowość przystąpiła do upłynnienia aktywów w drodze wykorzystania kredytu redyskontowego. Poważniejsze banki kredytów nie zmniejszały.

Zapotrzebowanie na kredyt ze strony przemysłu i handlu powoli zwiększało się już od początku marca ze względu na rozpoczynający się sezon wiosenny i nadchodzący okres świąteczny. Silniejszy popyt na pieniądz przejawiał się również na cele budowlane i remontowe. W drugiej połowie okresu sprawozdawczego wzrosło bardzo silnie zapotrzebowanie kredytowe ze względu na konieczność zdobycia przez instytucje finansowe środków na wypłatę wkładów. Zaznaczyła się również pewna niechęć do zawierania w handlu transakcyj kredytowych, przy czym sfery handlowe i przemysłowe starały się upłynnić jak najdalej swe portfele wekslowe przedstawiając je do dyskonta; powodowało to niekiedy zastosowanie w instytucjach finansowych ostrzejszej cenzury zaofiarowanego materiału.

W tych warunkach ultimo marca wymagało silniejszego napięcia rezerw pieniężnych i intensywniejszego wykorzystania kredytów redyskontowych.

Na prywatnym rynku pozabankowym ożywienie, jakie panowało na początku marca, ustąpiło rychło miejsca zastojowi. W momencie największego napięcia w wielu ośrodkach zaniechano niemal zupełnie udzielania kredytu. W wyjątkowych tylko wypadkach przyjmowano pierwszorzędne weksle, przyczem kredytobiorcy pobierali specjalną premię za ryzyko. Osłabło również panujące w okresie poprzednim zainteresowanie dla papierów procentowych i dywidendowych.

Wypłacalność przemysłu i handlu była na ogół poprawna, choć w porównaniu z okresem poprzednim liczba protestów wekslowych doznała niewielkiego zwiększenia. Zwłaszcza w ostatniej dekadzie miesiąca ilość wekśli protestowanych wzrosła nieco ponad przeciętną, spotykaną w tej porze roku; likwidowano je jednak dość szybko. Zaobserwowano również częściowo większą opieszałość w regulowaniu zobowiązań niewekslowych. Płatność rolnictwa przedstawiała się nadal niekorzystnie, szczególnie w dziale zobowiązań uregulowanych w układach konwersyjnych.

PKO wyjaśnia, iż konto czekowe nr 11 — PKO Warszawa, Pożyczka Obrony Przeciwlotniczej nie jest kontem ogólnym Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej, a jedynie kontem Syndykatu Subskrypcyjnego PKO.

W związku z powyższym na konto czekowe nr 11 — PKO Warszawa P. O. P. winny być wpłacane II i III rata na P. O. P., ale jedynie przez te osoby i firmy, które w swoim czasie przesłały deklaracje i uskuteczniły pierwszą wpłatę do PKO.

Ostemplowanie zagranicznych pożyczek premiowych

Z dniem 16 maja rb. weszło w życie rozporządzenie Ministra Skarbu o stemplowaniu obligacyj obcokrajowych pożyczek premiowych.

Obligacje obcokrajowych pożyczek premiowych, wypuszczone przed dniem 15 maja 1939 r., będą mogły być przedmiotem obrotu prawnego, jeżeli zostaną ostemplowane w czasie i w sposób, ustalony w rozporządzeniu niniejszym.

Stemplowania obligacyj, o których mowa, dokonają — na żądanie posiadaczy tych obligacyj — kasy Urzędów Skarbowych w siedzibach izb skarbowych tudzież w siedzibie Wydziału Skarbowego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego.

Zgłoszenie obligacyj do stemplowania powinno nastąpić nie później niż w ciągu 30 dni, licząc od dnia następującego po wejściu w życie rozporządzenia niniejszego.

Kasy urzędów skarbowych będą pobierać przy stemplowaniu tytułem opłaty manipulacyjnej 50 groszy od każdej zgłoszonej do stemplowania obligacji.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

WP. Z. J. B. w Warszawie. Losowanie L. Z. Towarzystwa Kredytowego m. Kielc w pierwszym półroczu r. b. nie odbyło się, gdyż amortyzacja została dokonana za pomocą skupu.

Sprawozdanie z giełd międzynarodowych

GIEŁDY OPTYMISTYCZNE

Po długich tygodniach wyraźnego głębokiego niepokoju na giełdach zapanował nastrój nieco bardziej optymistyczny. Składa się nań wiele czynników przede wszystkim sytuacja wewnętrzna wielu krajów uległa wyraźnej poprawie. We Francji polityka Reynaud, zaaprobowana ostatnio przez parlament, przywróciła rentowność przedsiębiorstw prywatnych. Kapitał prywatny nie obawia się na razie żadnych „eksperymentów socjalnych", a, przewidując wzmożone zatrudnienie przemysłu wskutek akcji zbrojeniowej, chętnie garnie się do inwestycji i lokat w życiu gospodarczym. Obawa przed wojną hamuje wprawdzie częściowo ten pęd, ale nie powstrzymuje go w zupełności. Rezultatem jest pewne ożywienie działalności giełd. Analogiczne symptomy występują i w Anglii.

Po drugie, giełdy oceniają bardziej optymistycznie niż dotąd sytuację międzynarodową. Niemcy na razie cofnęły się. Takie jest zdanie kół giełdowych. Do poprawy nastrojów przyczynia się i, uważane już za niemal pewne, porozumienie angielsko-rosyjskie. Kiedy na wieść o uchwale rządu angielskiego, akceptującej propozycje Rosji, giełda zareagowała zwyżką, angielska prasa gospodarcza mówiła nawet o „boomie Stalina".

KAMPANIA PRZECIW PANICE

Do poprawy nastrojów przyczynia się również w poważnym stopniu wytrwała kampania, prowadzona na Zachodzie, szczególnie we Francji, przeciwko nastrojom panicznym. W kampanii tej bierze udział rząd i prasa — niemal równocześnie poświęcił jej przemówienie w radiu min. Reynaud i obszerny, zasadniczy artykuł wstępny najpoważniejszy organ obozu umiarkowanego we Francji, paryski „Le Temps". Biorą w niej udział ekonomiści, jak prof. Fernand Baudhuin z uniwersytetu w Louvain, i politycy, jak wybitny przywódca kombatantów francuskich, Henri Pichot. Argumentacja ich jest dosyć prosta i jasna.

Obecne napięcie międzynarodowe nie zostało wywołane przez Francję, ani przez jej sojuszników. Zostało wywołane przez mocarstwa osi. Mocarstwa te liczą na pokonanie Zachodu właśnie w drodze „bezkrwawej wojny", przez wyczerpanie nerwowe. To się im nie uda, gdyż mocarstwa zachodnie nie mogą się poddać panowaniu Niemiec i Włoch. Ale symptomy nerwowości i niepokoju mogą dodać im otuchy do dalszych agresji, i w ten sposób wywołać wojnę.

Dlatego ten, kto dzisiaj wycofuje się z działalności gospodarczej, tezauryzuje kapitały, nie kupuje tego, co kupiłby w czasach normalnych, nie dokonuje transakcji, którejby normalnie dokonał, zwiększa w ten sposób niebezpieczeństwo wojny, działa tym samym na własną szkodę, gdyż nie tylko traci zysk, jakiby osiągnął, gdyby zaniechał swej nadmiernej „wstrzemięźliwości", ale przybliża to właśnie, czego się najbardziej boi, i co może mu wyrządzić straty o wiele większe: wojnę. Działa on równocześnie na szkodę całości społeczeństwa, gdyż hamuje obroty gospodarcze, utrudnia sfinansowanie wysiłku zbrojeniowego, stwarza pozory słabości kraju.

Jedynie gospodarując normalnie, inwestując, kupując, konsumując, postępuje się najracjonalniej i najsłuszniej. W ten sposób bowiem wzmacnia się całość organizmu gospodarczego, i samemu zarabia się jak zwykle, a nawet w warunkach obecnej koniunktury, lepiej niż zwykle. Straty zaś, jakie, być może, przyjdzie ponieść w wypadku wojny, nie będą większe niż w wypadku „wstrzemięźliwości", gdyż wojna przyniesie tak olbrzymie przemiany gospodarcze, że trudno przewidzieć, co wtedy okaże się celowym i pożytecznym.

AMERYKA BRONI SIĘ PRZED DOPŁYWEM LOTNYCH KAPITAŁÓW

Argumentacja ta, jakkolwiek stuprocentowo słuszna, przekonywa jednak nie wszystkich. Żemimo poprawy gospodarczej w Anglii i Francji jest jeszcze sporo „uciekinierów", o tym świadczy najlepiej rosnący dopływ złota do Stanów Zjednoczonych. Dopływ ten wyniósł w r. 1938 — 1,76 mild. dol., a w pierwszych trzech miesiącach bież. r., dalszych 1 mild. dol. W Stanach Zjednoczonych skoncentrowanych jest obecnie ponad 60% światowego zapasu złota, ok. 16 mld. dol.

Ten nadmiar bogactwa nie jest jednak zbyt mile widziany przez koła rządowe i gospodarcze Stanów. Brak bowiem możliwości lokaty dla tak wielkiej ilości kaptitałów, zwłaszcza, że chodzi tu w dużej mierze o kapitały lotne, mogące być odwołane z dnia na dzień.

To też w Ameryce mówi się zupełnie poważnie o wprowadzeniu na wzór Szwajcarii negatywnego procentu od wkładów, t. j. opłaty, pobieranej od kapitalistów zagranicznych, którzy składają gotówkę w bankach amerykańskich. Opłatę tę pobieranoby oczywista tylko od nowych klientów, nie od takich, którzy posiadają od dawna swe konta i prowadzą w Stanach stałe interesy. Ma ona wynosić od 1/8 do 1/2%.

CISZA NA GIEŁDACH NIEMIECKICH

Koła giełdowe niemieckie nie mają powodu do trosk, analogicznych do ich kolegów francuskich i amerykańskich. W Niemczech nie ma tezauryzacji, bo państwo ściąga wszelkimi sposobami swobodne kapitały, a zresztą i publiczność nie ma zbytniego zaufania do marki, której obieg przybrał już dawno inflacyjne rozmiary. Nie ma też kłopotów z nadmiernym dopływem złota, bo złota w ogóle jest coraz mniej.

Mimo to na giełdach niemieckich panuje nadal zupełna cisza, przerywana tylko od czasu do czasu — jak właśnie teraz — lekką falą zniżkową.

Przyczyny obecnej zniżki nie są zbyt jasne. Zdaje się, przemysł częściowo sprzedaje papiery wartościowe, by zwolnić nieco miejsca w swych portfelach dla nowych bonów podatkowych.

POŻYCZKI POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH

Nowy Jork: 6% dolarowa 38.50 — 37.50 — 38.50; 8% Dillon 52 — 47.50 — 52; 7% Warszawy 30.50; 4½% Warszawy (skonwert.) 24.25; 7% Śląska 30; 4½% Śląska (skonwert.) 25.

Paryż: 7% stabilizacyjna 30.23 — 29.50; 4½% stabilizacyjna (skonwert.) 28.84—28.59.

Mediolan: 7% włoska 88.40— 84.41 — 88.40.

PAPIERY POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH

W Paryżu notowano: Huta Bankowa 183 frs., Cynkownie Śląskie 71 frs., Sosnowieckie Kopalnie Węgla 233 frs., Ludwik Spiess i Syn 136 frs., Sosnowieckie Fabryki Rur 147 frs.

W Brukseli notowano: Południowo - Polskie Huty Szkła 270 frs., Cynkownie Śląskie 55,5 frs.

Przemysł przetwórczy na P. O. P.

Subskrypcja Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej była prawdziwą mobilizacją patriotyzmu i poczucia obywatelskiego całego społeczeństwa. Wszystkie niemal warstwy społeczne stanęły do współzawodnictwa, by wykazać, że rozumieją one donioślość podniesienia potencjału obronnego Rzeczypospolitej, i gotowe są ponieść ofiary na jego rzecz.

W dziedzinie przemysłu warto zaznaczyć, że bardzo poważny udział w subskrypcji wziął przemysł przetwórczy. Zasługuje to tym bardziej na uwagę, że przemysł ten nie korzysta z ochrony rentowności, jaką stanowią dla innych gałęzi przemysłu porozumienia kartelowe, że przypada nań o wiele mniejsza niż na inne gałęzie przemysłu część koniunktury, spowodowanej dozbrojeniem Państwa, że wreszcie przemysł ten, z natury rzeczy, rozporządza o wiele mniejszymi kapitałami własnymi, od innych gałęzi przemysłu. Tym bardziej więc zasługuje na podkreślenie, że udział tego przemysłu w subskrypcji P. O. P. był bardzo znaczny, możnaby powiedzieć, nawet wzorowy.

Wymieńmy tu dla przykładu zakłady takie, jak Fabryka Przetworów Chemicznych „Dobrolin" F. A. i G. Pal, które sub skrybowały zł. 370.000. Jeśli uwzględnić, że pracownicy tej firmy subskrybowali ze swej strony blisko zł. 33.000, to przekonamy się, że to jedno przedsiębiorstwo dało na dozbrojenie Państwa przeszło 400.000 zł., a przecież chodzi tu o zakłady produkujące drobne artykuły codziennego użytku.

Poczucie obowiązku obywatelskiego, jakie wykazały te i inne podobne im zakłady, zasługują na uznanie całego społeczeństwa.

Wydawnictwa Giełdy

Wobec odczuwanego przez szerokie koła braku wydawnictwa informacyjnego o papierach wartościowych w Polsce, Rada Giełdowa powołała do życia specjalny Komitet Redakcyjny. W końcu lipca roku sprawozdawczego pojawiła się, jako owoc prac tego Komitetu książka p. t. „Papiery wartościowe, notowane na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie".

NOWO-WYBRANE KOMISJE

Ogólne Zgromadzenie dokonało ponownego wyboru Komisji Rewizyjnej i Komisji Rozjemczej, w następującym składzie:

1) Komisja Rozjemcza — pp. Akst Juliusz, Bereza Gabriel, Bloch Aleksander, Bychowski Józef, Dzierżanowski Julian, Gelbfisz Jerzy, Majewski Marian Kazimierz, Rządkowski Witold, Skowronek Mieczysław, Sobiecki Bolesław, Szarski Andrzej, Werfel Gustaw.

2) Komisja Rewizyjna — Adelberg Julian, Berlin Herman, Klepczyński Wacław, Ratyński Stanisław, Zieliński Zygmunt.

Tydzień giełdowy

Giełda warszawska była na ogół dość spokojna w ubiegłym tygodniu. Tendencja kursów była niezupełnie jednolita. Wahania jednak były nieznaczne. Pod koniec tygodnia, szczególnie w sobotę, ogólna tendencja nieco się wzmocniła, a nawet ożywiły się nieco obroty.

Z akcji Bank Polski spadł w piątek do 104, podniósł się jednak znowu na 105,5, a przejściowo notowany był i 106. W kołach giełdowych zapatrują się optymistycznie na dalsze perspektywy tego papieru, gdyż, jak twierdzą, poważne jego ilości, ciążące dotąd na rynku, zostały skupione przez „mocne ręce". Z innych akcji zwyżkował jedynie Ostrowiec, z 77,5 na 82,5, oraz Lilpop z 90 na 92,5.

Tendencja dla listów zastawnych była na ogół znacznie mocniejsza. Niemal wszystkie ich kategorie zyskały po kilka punktów. Papiery państwowe były niejednolite.

RUCH KURSÓW

Dewizy: Amsterdam 285,80—284,55; Berlin 212,54; Bruksela 90,60—90,55—90,60; Helsingfors 10,98; Kopenhaga 111,20 — 111,10 — 111,30; Londyn 24,90 — 24,88 — 24,91; Montreal 5,31⅛ — 5,30½; Nowy Jork czek 5,31⅛ — 5,31¼; Nowy Jork telegraficzny 5,31⅝ — 5,31½ — 5,31⅝; Oslo 125,10 — 124,95; Paryż 14,10 — 14,08 — 14,10; Sztokholm 128,25 — 128,15 — 128,25; Zurych 119,95 — 119,75 — 120.

Papiery państwowe: 3% Prem. Poż. Inwestycyjna I em. 76 — 77,50; serie I em. 81 — 80,75; 3% Prem. Poż. Inwestycyjna II em. 77 — 78,50; serie II em. 82 — 83 — 82,75; 4% Prem. Poż. Dolarowa 39,25 — 40,50 — 39,25 — 40; 4% Poż. Konsolidacyjna (odc. większe) 61,50 — 61,75; (odc. drobne) 60,50 — 61,50; 4½% Wewnętrz. Poż. 1937 r. 60,50 — 61; 5% Konwers. Poż. 1924 r. 65; (odc. 100 zł.) 62; (odc. drobniejsze) 60; 5% Konwers. Poż. Kolejowa 62—61; (odc. drobne) 60—59; 5½% L. Z. Państw. Banku Rolnego 81; L. Z. Oblig. Banku Gospod. Krajowego: 5½% 81; 6% — 97.

Listy zastawne hipoteczne: 4½% L. Z. Ziemskie w Warszawie V ser. 55,— — 60,50; (odc. 1000 zł.) 55,75—57; 4½% Ziemskie we Lwowie (55-letnie) 53,50; 4½% Poznań. Ziem. Kredytowego lit. L. 53,50; L. Z. Miejskie w Warszawie: 4½% 65,75 — 68; 5% 1925 r. 67,50 — 69,50 — 68,50—72,50; 5% 1933 r. 63,25 — 68; (1000 zł.) 65,50 — 71; 5% 1936 r. 61 — 63; 5% m. Łodzi 1933 r. 58 — 57,75 — 60,50; 5% m. Łodzi 1938 r. 56; 5% m. Lublina 1933 r. 56 — 57; 5% m. Piotrkowa 1933 r. 55; 5% m. Radomia 1933 r. 55,50 — 57.

Obligacje komunalne: 6% m. Warszawy VI Poż. 69; 6% m. Warszawy VIII—IX Pow. 67,50 — 67,13 — 68; 8% Poż. Szkolna m. Warszawy 75.

Akcje: Bank Handlowy 44; Bank Polski 108 — 104 — 106 — 105,50; (imienne) 103 — 104; Bank Zachodni 28; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 36,50; Warsz. Tow. Kopalń Węgla 33 — 32,25 — 33; Granat 108; Lilpop 90 — 92,50; Modrzejów 18,50 — 19—18,25 — 18,50; Norblin 98 — 98,50 — 95—96; Ostrowiec 77,50 — 82,50; Starachowice 54 — 54,75 — 54,25; Zieleniewski 62; Żyrardów 53; Haberbusch i Schiele 56 — 57,25 — 56,50 — 58.

KURSY NIEURZĘDOWE

Papiery procentowe: 3% Renta Ziemska: 5000 zł. 48; 1000 zł. 49.50 — 49.25 — 49.50; 500 zł. 54.50 — 55; 100 zł. 76 — 75; 4½% L. Z. Wil. B-ku Ziem. I i II em. 55.50.

Akcje: Cerata 37; Kijewski i Scholtze 18; Przemysł Chemiczny 43 — 45; Sole Potasowe 32; Radocha 60; Puls 77.50 — 78; Strem 40; Spiess 43 — 45; Nitrat 200 — 205; Grodzisk 72 — 75; „Elektryczność" 110 (z prawami); P. T. E. 30; Elektr. Krakowska 40; Elektr. w Pruszkowie 73 — 75; „Siła i Światło" 58 — 60; Ciechanów 58; Chodorów 76; Garbów 60; Gosławice 30 — 31; Kruszwica 825; Lublin 60; Ostrowite 52 — 53; Strzyżów 75; Trawniki 85; „Firley" 12.50; Wołyń 32; Cegielski 61 (ex-kup.) Pierwsza Fabr. Lokomotyw 75; Pocisk 120; Rohn i Zieliński 60 — 63; Rudzki 11 — 11.25; Nobel V em. 24; „Elibor" 42 — 44 (ex-kup.); Jabłkowscy 42; Klucz. Fabr. Papieru 50; Tomasz. Fabr. Jedwabiu 190; Zawiercie 11.

Zastrzeżone papiery

ZASTRZEŻENIA SĄDOWE.

Sad Okręgowy w Płocku unieważnił **5% L. Z. Tow. Kred. w Płocku.**

Po zł. 1.000 nr.nr. 82 i 83.

Po zł. 100 nr.nr.: 5544—48 6755—64 (Monitor Pol. Nr. 118 z dn. 24. V. 1939).

ZASTRZEŻENIA URZĘDU ŚLEDCZEGO.

Urząd Śledczy **odwołuje** zastrzeżenia, dotyczące:

3% Prem. Poż. Inwestyc. I em. Ser. 16515 Nr. 1

3% Prem. Poż. Inwestyc. II em. Ser. 4494 Nr. 27 Ser. 22156 Nr. 41—43

4% Prem. Poż. Dolarowej Nr. 1119158

5% Państw. Poż. Konwers.

Po zł. 100 Nr.Nr. 3480717 3480719

6% Poż. Narodowej

Na zł. 50 — Nr. 5806

Akc. Warsz. Tow. Kop. Węgla Nr. 50122—42

Akc. Tow. „Modrzejów" 200 akcji Nr. 201201—201400.

(Urząd Śledczy Nr. V 576/39 i Nr. VII — 1423/39 z dn. 24. V. i 2. VI. 1939 r.).

Doroczne Zebranie
Rady Związku Związków K. K. O.

W dniu 19 ub. m. odbyło się w Warszawie doroczne zebranie Rady Związku Związków Komunalnych Kas Oszczędności. W zebraniu wzięli udział przedstawiciele Związków K. K. O., banków komunalnych i centralnych organizacyj samorządu powiatowego i miejskiego, a nadto z ramienia władz nadzorczych delegaci Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

W wyniku dokonanych wyborów zostali ponownie wybrani do Prezydium: p. Mikołaj Dolanowski, jako prezes, pp. dr Stefan Uhma ze Lwowa, Leon Barciszewski z Bydgoszczy i dr Adam Kocur z Katowic — jako wiceprezesi. Do Komisji Rewizyjnej wybrano: pp. Z. Chudzyński z Łodzi, J. Dorawskiego z Krakowa i M. Tułacza z Katowic.

Premiowanie książeczek P. K. O.

Dnia 23 maja 1939 r. odbyło się w P. K. O. pierwsze publiczne premiowanie książeczek oszczędnościowych serii VI grupy „B".

W premiowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkładki za ubiegły kwartał w terminie do dnia 30 kwietnia 1939 r.

Premie po zł. 250 padły na Nr.Nr:. 100.735 105.246 114.414 118.103.

Premie po zł. 100 padły na Nr.Nr.:
100.593 100.976 102.784 104.802
105.119 105.748 108.472 109.168
109.273 117.856.

Premie po zł. 50 padły na Nr.Nr.:
100.007 100.222 100.386 100.490
100.588 100.594 101.264 101.323
101.448 101.688 101.789 101.798
101.894 101997 102.126 102.229
102.394 102477 102.636 102.812
103.145 103.295 103.300 103.445
103.755 103.936 104.337 104.667
104.708 104.735 104.843 104.860
105.425 105.427 105.468 105.575
105.855 106.432 107.148 107.457
107.914 107.963 108.010 108.247
108.549 108.620 108.773 109.202
109.361 109.564 110.217 110.221
110.273 110.287 110.347 110.383
110.539 111.039 111.385 111.480
111.604 111.770 111.781 111.901
112.158 112.259 112.290 112.557
112.954 113.090 113.142 113.408
113.429 113.521 113.692 114.255
114.426 114.526 114.576 114.647
114.826 114.874 114.980 114.982
115.358 115.737 116.033 116.835
116.942 116.943 116.982 117.140
117.828 117.842 118 011 118.294.

Ogółem padło 110 premij na sumę zł. 6.800.

O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych serii VI-ej jest wzrost liczby premii w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym przez wylosowanie premii za systematyczność książeczki nie tracą swej wartości i biorą udział w następnych premiowaniach pod warunkiem regularnego wpłacania dalszych wkładek.

Dnia 27 maja 1939 r. odbyło się w PKO szóste publiczne premiowanie książeczek oszczędnościowych premiowanych serii V grupy B.

W premiowaniu brały udział książeczki na które wniesiono wszystkie wkładki za kwartał ubiegły w terminie do dnia 30 kwietnia 1939 r.

Premie po zł 500 padły na nr.nr.: 621.870 647.842 664.971 666.152 668.219 692.046 693.918.

Premie po zł 250 padły na nr.nr.: 604.872 605.146 605.999 611.669 614.336 617.351 621.257 622.886 623.905 623.937 627.670 630.594 641.048 642.530 643.206 647.150 647.927 650.617 674.780 678.508 679.227 683.267 686.067 686.675 688.288 689.192 690.448 698.045.

Premie po zł 100 padły na nr.nr.:
601.116 602.641 603.383 603.685 604.098
604.564 604.942 605.357 605.792 606.516
607.049 607.219 609.307 609.339 609.404
610.838 611.475 612.814 613.587 615.320
615.333 616.407 617.352 617.689 620.297
620.732 623.047 624.351 626.022 627.024
627.632 627.732 627.998 629.215 632.229
632.319 632.566 636.605 637.184 637.858
638.379 638.409 639.542 641.113 641.438
642.372 643.713 643.722 644.053 646.035
646.800 649.115 649.166 651.536 652.111
653.042 656.694 657.366 658.302 658.353
658.732 660.656 661.420 662.914 663.400
663.694 665.006 665.545 666.665 668.123
668.758 668.854 669.343 670.924 671.107
672.241 673.670 673.891 675.477 675.513
675.720 676.311 677.646 678.787 681.253
682.372 683.005 684.532 684.675 684.913
685.312 688.088 688.289 688.723 691.834
692.010 692.066 692.261 693.820 694.389
695.886 696.192 696.649 696.689 696.727
697.950.

Ponadto padło 283 premie po zł 50.

Ogółem padło 424 premie na sumę 35.250.

O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych serii V-ej jest stały wzrost liczby premii w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym po otrzymaniu premii, książeczki nie tracą swej ważności, lecz nadal biorą udział w następnych premiowaniach pod warunkiem regularnego opłacania dalszych składek.

Premie wylosowane w poprzednim premiowaniu, dotychczas niepodjęte: zł. 100 nr.nr.: 623.056 660.059 665.896.

Po zł 50 nr.nr.: 605.645 609.577 612.248 612.495 637.406 638.630 651.976 688.485 691.960 693.808 696.516.

Po raz drugi padły premie: zł. 250 na nr. 611.669.

Po zł. **100** na nr.nr.: 632.566 641.113 688.723.

Po zł. 50 na nr.nr.: 601.000 614.742 619.832 622.833 634.131 636.725 637.712 641.966 659.732 669.543.

BONY FUNDUSZU INWESTYCYJNEGO

wylosowane w m-cu maju 1939 r.

Nr.Nr. 798 972 2994 5502 6162 7139 7362 7909 8738 9765 11055 13879 15105 17253 20498 21732 25129 26528 26880 30120 33635 34409 35725 35925 36777 37487 39170 39300.

W dniu 1 czerwca 1939 r. zostały wylosowane do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego.

Nr.Nr.: 4065 5336 17179 17208 26725 35507 36547.

Kursy orientacyjne, notowane w dn. 31. V. na giełdzie pieniężnej w Warszawie

Kurs pierwszy oznacza „kupno", drugi — „sprzedaż".

Dewizy: Amsterdam 284,83—286,27; Berlin 212,01 — 213,07; Bruksela 90,38 — 90,82; Gdańsk 99,75—100,25; Helsingfors 10,95 — 11,01; Kopenhaga 110,82 — 111,38; Londyn 24,81 — 24,95; Mediolan 27,90 — 28,04; Montreal 5,29¾ — 5,32¼; Nowy York czek 5,29 7/8 — 5,32⅜; Nowy York (Cabel) 5,30¼ — 5,32¾; Oslo 124,63 — 125,27; Paryż 14,05 — 14,13; Sztokholm 127,83 — 128,47; Zurych 119,50 — 120,10.

Banknoty: Belgi belgijskie 90,35 — 90,82; Dolary Stanów Zjednoczonych 5,29½ — 5,32; Dolary kanadyjskie 5.26½ — 5,29; Floreny holenderskie 284,55 — 286,27; Franki francuskie 14,03 — 14,13; Franki szwajcarskie 119,30 — 120,10; Funty angielskie 24,79 — 24,95; Guldeny gdańskie 99,75 — 100,25; Korony duńskie 110,60 — 111,38; Korony norweskie 124,35 — 125,27; Korony szwedzkie 127,55 — 128,47; Liry włoskie (odcinki do 100 L.) 18,50 — 19,10; Marki fińskie 10,70 — 11,01.

Monety złote: Dolary 8,914; Franki 172,00; Funty angielskie 43,38; Korony austr.-węgierskie 180,60; Marki niemieckie 212,30; Ruble 458,00.

Monety srebrne: Marki niemieckie 81,50 — 84,00.

Listy zastawne towarzystw kredytowych: 5½% Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego (złotowe) 81,00 — 82,00; 5½% Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego (funtowe) 81,50 — 82,50; 4% ziemskie w Warszawie serii VI 45,00 — 46,00; 4½% ziemskie (gwarantowane) dolarowe 79,00 — 80,00; 4% Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego 45,00—47,00; 4½% Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego litera L. 53,50 — 54,50; 4½% Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego litera K. 52,50 — 53,50; 4½% m. Warszawy 66,50 — 67,00: 5% m. Warszawy 1925 r. 68,50 — 69,50; 5% m. Warszawy 1936 r. 62,50 — 63,50; 4½% m. Łodzi 52,00 — 53,00; 5% m. Łodzi 1925 r. 57,00 — 59,00; 5% m. Łodzi 1938 r. 56,00 — 57,00; 5% m. Częstochowy 1925 r. 56,00 — 58,00; 5% m. Częstochowy 1933 r. 55,00 — 56,00; 5% m. Kalisza 1925 r. 56,00 — 58,00; 5% m. Kalisza 1933 r. 55,00 — 57,00; 5% m. Kielc 1933 r. 54,00 — 55,00; 5% m. Lublina 1925 r. 56,00 — 58,00; 5% m. Lublina 1933 r. 55,00 — 56,00; 5% m. Piotrkowa 1925 r. 57,00 — 58; 5% m. Piotrkowa 1938 r. 52,00 — 53,00; 5% m. Płocka 1925 r. 68,00 — 70,00; 5% m. Radomia 1925 r. 57,00—58,00.

Obligacje komunalne: V 4½% pożyczka konwersyjna m. Warszawy 53,00 — 55,00; VII 5½% Pożyczka Konwersyjna m. Warszawy 62,00 — 63,00: VI 6% pożyczka konwersyjna m. Warszawy 69,00 — 70,00; VIII — IX 6% pożyczka konwersyjna m. Warszawy 67,00 — 68,00; 8% pożyczka Szkolna m. Warszawy (zł. w zł.) 75,00 — 77,00; 6% pożyczka konwersyjna m. Łodzi serii A. 60,00—62,00.

Obligacje bankowe: 5% konwersyjne Polskiego Banku Kom. II em. 70,00 — 71,00; 5% konwersyjne Polskiego Banku Komunalnego III em. (zł. w zł. 1924 r.) 76,00 — 77,00; 5% Polskiego Banku Komunalnego IV em. (zł. w zł. 1927 r.) 76,00 — 77,00; 5½% Polskiego Banku Komunalnego V em. 75,00 — 76,00; 5½% (gwarantowane) Polskiego Banku Komunalnego VI em. (zł. w zł. 1927 r.) 81,00 — 82,00.

Obligacje spółek akcyjnych: 5% Wielkich Pieców i Zakładów Ostrowieckich (zł. w zł. 1927 r.) 58,00 — 60,00.

Kursy transakcyjne, notowane w maju 1939 r. na giełdzie pieniężnej w Warszawie

Cyfra pierwsza oznacza kurs najniższy, druga — najwyższy.

Dewizy: Amsterdam 282.90—286.30; Bruksela 90.30 — 90.75; Helsingfors 10.99 — 11.02; Kopenhaga 111.10 — 111.35; Londyn 24.86 — 24.93; Mediolan 27.98 — 28; Montreal 5.29¾ — 5.31⅛; Nowy Jork czek 5.30¾ — 5.31⅝; Nowy Jork telegraficzny 5.31¼ — 5.32¼; Oslo 124.90—125.25; Paryż 14.05 — 14.12; Sztokholm 128.05 — 128.55; Zurych 119.10—120.

Papiery państwowe: 3% Prem. Poż. Inwestycyjna I em. 76 — 85; serie I em. 81 — 88; 3% Prem. Poż. Inwestycyjna II em. 77 — 83.50; serie II em. 82 — 86; 4% Prem. Poż. Dolarowa 39 — 40.50; 4% Poż. Konsolidacyjna (odc. większe) 61.50 — 63.50; (odc. drobne) 60.50 — 62.75; 4½% Wewn. Poż. 1937 r. 60.50 — 62; 5% Poż. Konwersyjna 65 — 67; (odc. 100 zł) 62 — 63; (odc. drobne) 60 — 61.50; 5% Konwers. Poż. Kolejowa 62 — 63.50; (odc. drobne) 60; 5½% L. Z. Państw. Banku Rolnego 81; L. Z. i Oblig. Banku Gospod. Krajowego: 5½% 81; 6% — 97.

Listy zast. towarzystw hipotecznych: 5½% Tow. Kred. Przem. Polskiego (funtowe) 81.50 — 82; L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie: 4½% serii V 54.50 — 58.50; (odc. drobne) 55.50 — 57; 4½% (gwarant.) dol. 77.50; 4½% Tow. Kredyt. Ziem. we Lwowie 53.50; 4½% Poznań. Ziem. Kredyt. lit. L. 52.50 — 56.50; L. Z. Tow. Kred. Miejsk. w Warszawie: 4½% 64.50 — 68; 5% 1925 r. 65 — 69.50; 5% 1933 r. 60.50—69; (odc. 1000 zł) 62.50—69; 5% 1936 r. 61—67; L. Z. m. Łodzi: 5% 1925 r. 54; 5% 1933 r. 54—60; (odc. drobne) 58.50; 5% 1938 r. 52.50 —55; 5% m. Częstochowy 1933 r. 56.50 — 59.50; 5% m. Lublina 1933 r. 57.50 — 58.50; 5% m. Piotrkowa 1933 r. 55; 5% m. Radomia 1933 r. 55.50 — 57.

Obligacje bankowe: 5½% Polskiego Banku Komunalnego: V em. 75; VI em. 81;

Obligacje komunalne: 5½% m. Warszawy VII Poż. 63; 6% m. Warszawy: VI Poż. 68 — 74; VIII—IX Poż. 66—68.

Akcje: Bank Polski 107 — 116 (imienne) 115; Bank Zachodni 28; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 33.50 — 37.50; Warsz. Tow. Kopalń Węgla 30.50 — 35.50; Granat 108; Lilpop, Rau i Loewenstein 81 — 92.50; Modrzejów 17.25—20; Norblin 98—106; Ostrowiec 75 — 82.50; Starachowice 52.50 — 56.50; Zieleniewski 63—68.50; Żyrardów 50—56; Haberbusch i Shiele 56—69.25.

Doroczny Zjazd Zrzeszeń Własności Nieruchomej Miejskiej

21 maja b. r. odbyło się doroczne zebranie Rady Naczelnej Polskiego Związku Zrzeszeń Własności Nieruchomej Miejskiej. Zjazd odbył się przy dużym udziale delegatów pod przewodnictwem prof. Witolda Staniszkisa, prezesa Związku.

Zebrani uczcili przez powstanie pamięć zmarłych w roku ubiegłym, Ojca Świętego Piusa XI, kardynała Kakowskiego i zmarłego członka Zarządu Zw., p. Mariana Ptaszka. Bezpośrednio po wyborze prezydium prof. Staniszkis w związku z obecną sytuacją polityczną odczytał projekt uchwały, przyjętej przez zebranych przez aklamację, wśród hucznych oklasków. W uchwale tej zebrani, w imieniu wszystkich członków swych zrzeszeń, deklarują, iż „gotowi są w każdej chwili stanąć w obronie niepodległości, całości i wielkości Państwa Polskiego, bądź w szeregach armii, bądź w pogotowiu wojennym ludności cywilnej". Rada Naczelna postanowiła przesłać depeszę z powyższą uchwałą do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, prof. I. Mościckiego, do Naczelnego Wodza Armii Marszałka Rydza-Śmigłego, oraz p. premiera gen. Sławoj - Składkowskiego. Następnie Zjazd przeszedł do bieżących obrad. Po wysłuchaniu sprawozdania z działalności i sprawozdania rachunkowego, na wniosek Komisji Rewizyjnej udzielono absolutorium Zarządowi Związku.

Na Zjeździe przeprowadzono obszerną dyskusję na temat najważniejszych zagadnień, dotyczących własności nieruchomej miejskiej. Na pierwszy plan wybiła się sprawa nakazów remonotowych. Wszyscy obecni delegaci, zarówno z Warszawy jak i z prowincji zgodnie zaznaczali, że wymagania władz administracyjnych w dziedzinie remontów kolidują z możliwościami finansowymi właścicieli starych domów, obciążonych ustawową obniżką komornego, ochroną lokatorów oraz świadczeniami na rzecz Skarbu Państwa i samorządów. Następnie Rada Naczelna poruszyła niezmiernie dotkliwą sprawę bezpłatnego dostarczania mieszkań dla bezrobotnych, co specjalnie obciąża właścicieli domów o małych mieszkaniach i położonych na peryferiach miast.

W sprawie remontów Rada Naczelna powzięła następujące uchwały:

Rada Naczelna uważa za konieczne, by zarządzenia władz w przedmiocie remontu budynków i wszelkich inwestycyj w nieruchomościach, uwzględniały istotną potrzebę i możliwości techniczne wykonania danych robót oraz stan finansowy właścicieli domów, zwłaszcza w chwili obecnej, gdy sytuacja polityczna wymaga od miejskiej własności nieruchomej specjalnych świadczeń na cele ogólnopaństwowe, co znacznie osłabia jej potencjał gospodarczy.

Rada Naczelna wzywa Zarząd Związku do kontynuowania zabiegów, dotyczących kredytów na remont domów, a zmierzających do uproszczenia formalności i obniżenia kosztów wstępnych przy uzyskiwaniu pożyczek na ten cel, oraz rozszerzenia akcji kredytowej i obniżenia oprocentowania udzielanych na remonty pożyczek.

W sprawie bezpłatnego dostarczenia mieszkań dla bezrobotnych uchwała Rady Naczelnej brzmi, jak następuje:

Rada Naczelna wzywa Zarząd Związku do ponownego podjęcia starań, by został opracowany i uchwalony projekt ustawy o obowiązku opłacania przez związki samorządowe komornego za bezrobotnych, korzystających z moratorium mieszkaniowego.

Wreszcie na wniosek Stowarzyszenia Krakowskiego Rada Naczelna powzięła uchwałę w sprawie podatku lokalowego.

Rada Naczelna wypowiada się za całkowitym zniesieniem podatku od lokali, który stanowi czynnik wydatnie podrażający czynsze najmu.

Ostatni punkt obrad stanowiły wybory uzupełniające do władz Związku.

Na miejsce wylosowanych członków zarządu i zastępców, komisji rewizyjnej i sądu roz-

(Dalszy ciąg na str. 7-ej)

(Dokończenie ze str. 6-ej)

jemczego, dokonano wyborów według listy, uzgodnionej przez komisję-matkę.

Po zamknięciu Zjazdu Rady Naczelnej odbyło się konstytucyjne posiedzenie nowego zarządu Związku, na którym obrano prezydium w następującym składzie: Prezes — prof. Antoni Ponikowski, wiceprezesi — p. Józef Chorążak (Łódź), p. Józef Małkiewicz (Poznań), p. inż. Michał Kosowski, inż. Stanisław Kowalewski i pp. Elina Pepłowska (Warszawa), Skarbnik — p. Józef Kwiatkowski, zastępca skarbnika — p. mec. Antoni Maciejewski (Warszawa), Sekretarz p. kapitan Czesław Lubecki i zastępca sekretarza — p. pułkownik Władysław Ostromęcki (Warszawa).

Woda utleniona i jej zastosowanie

Cząsteczka wody utlenionej składa się z dwóch atomów wodoru i z dwóch atomów tlenu, czyli że cząsteczka ta różni się od zwykłej wody tym, że zawiera dwa atomy tlenu, podczas gdy w skład zwykłej wody wchodzi tylko jeden atom tlenu.

Ten dodatkowy atom tlenu w wodzie utlenionej łatwo się odszczepia, poczym woda utleniona zamienia się w zwykłą wodę bez żadnych domieszek, t. j. na wodę bez zapachu, bez barwy i bez żadnych obcych smaków.

Odszczepiający się atom tlenu posiada w wysokim stopniu własności bakteriobójcze, dzięki czemu woda utleniona znajduje szybko wzrastające zastosowanie w gospodarstwie domowym, w higienie, w kosmetyce i w medycynie.

W przemyśle i w gospodarstwie domowym woda utleniona stanowi środek bielący i samopiorący wprost niezastąpiony w porównaniu z innymi środkami bielącymi, jak chlorek itp.

Stosowanie zamiast chloru wody utlenionej daje rezultaty w zupełności zadowalające, gdyż przy praniu z dodatkiem tej wody otrzymuje się towar czysty, nieżółknący, o przyjemnym zapachu i miłym połysku.

W pierwszym rzędzie wody utlenionej używać należy do prania tkanin wełnianych, jedwabnych naturalnych i sztucznych. Materiały bawełniane i lniane, prane z dodatkiem wody utlenionej, uzyskują wyjątkową białość i połysk, nic nie tracąc ze swej wytrzymałości.

W żadnym wypadku nieszkodliwa dla organizmu ludzkiego stała się woda utleniona wprost idealnym środkiem dezynfekcyjnym. Posiada dużą siłę bakteriobójczą, dodatek bowiem 0,05% do wody wystarcza, aby w przeciągu 24 godzin zabić za warte w niej wszelkie bakterie.

Dzięki tym nadzwyczajnym własnościom woda utleniona używana jest zagranicą dla wyjałowienia i konserwacji środków spożywczych, a w higienie codziennej znalazła szerokie zastosowanie przy pielęgnowaniu jamy ustnej, gardła i zębów.

Woda utleniona pod postacią bezbarwnego i bezwonnego płynu jest obecnie w kraju wyrabiana przez **Zakłady Elektrochemiczne Towarzystwa „Elektryczność" Sp. Akc. w Ząbkowicach.**

Znajduje się ona we wszystkich aptekach i składach aptecznych w postaci stężonej.

Koszt tego znakomitego środka bielącego i odkażającego jest minimalny, a stałe jego stosowanie daje wybitne rezultaty.

Związek Polskich Fabryk Portland-Cementu

W pawilonie 15-ym, w t. zw. Wieży Górnośląskiej, **Związek Polskich Fabryk Portland-Cementu** zajmował stoisko, w którym podał obszerny przegląd wyrobów cementowych i ich zastosowania.

Specjalnie podkreślony został beton jako doskonałe tworzywo dla rzeźbiarza; najlepszym tego dowodem było kilka artystycznych popiersi i figurek starannie odlanych w betonie.

W całym stoisku rozmieszczone były pozatem liczne wyroby z cementu i betonu, świadczące o niezwykłej różnorodności zastosowania tego niezbędnego dziś dla ludzkości tworzywa. Oglądaliśmy więc wykonane z betonu lub cementu:

zbiornik ogrodowy, rury betonowe, ścieki, krawężniki, kostki brukowe, pustaki, nawierzchnie drogowe, płyty chodnikowe najrozmaitszego gatunku i wymiaru, płyty izolacyjne wiązane cementem, podłogi betonowe wzmocnione stalą, płoty betonowe i t. d. itd.

Odpowiedzialnym zadaniem Związku Polskich Fabryk Portland - Cementu na Targach Poznańskich było propagowanie cementu jako surowca oraz propagowanie właściwego i racjonalnego ujmowania spraw związanych z użyciem tych materiałów.

W związku z tą propagandą wystawiony był w stoisku specjalny aparat, demonstrujący badanie wytrzymałości betonu, dostępne dla każdego małego wytwórcy betonu — bez potrzeby zwracania się do często oddalonych laboratoriów. Wspominamy o tym aparacie jako o drobnym fragmencie trudnej pracy kształcenia i usamodzielniania szerokich kadr betoniarzy.

Jeżeli zaś chodzi o propagandę cementu jako surowca, to w tym kierunku Związek prowadzi od szeregu lat wielką akcję zarówno popularno - naukową jak i często czysto naukową przez wydawanie periodyków i broszur specjalnych, w których sprawy cementu i betonu są szeroko i niejednokrotnie drobiazgowo omawiane.

Z życia Spółek Akcyjnych

Przemysł na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej

Masowo płyną zgłoszenia firm przemysłowych i handlowych na subskrypcję Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej oraz na Fundusz Obrony Narodowej.

Zjednoczone Zakłady Włókiennicze K. Scheiblera i L. Grohmana, S-ka Akc. w Łodzi zł. 400.000.

Sp. Akc. Wyrobów Bawełnianych I. K. Poznańskiego w Łodzi zł. 250.000.

Bank Przemysłowców Łódzkich w Łodzi, Sp. Akc., subskrybował zł. 150.000.

Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej subskrybowały m. in. Zakłady Przemysłowe *„Emil Eisert i Bracia Schweikert"* Spółka Akcyjna w Łodzi, Łódź, ulica Gdańska 47, zadeklarowały na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej: Firma zł. 15.000, Zarząd zł. 5.600, razem 20.600. Pracownicy biurowi, technicy i robotnicy 15.140.

Na Fundusz Obrony Narodowej Firma: zł. 5.000, pracownicy i robotnicy zł. 3.000.

Resumé sprawozdania Zarządu S. A. Dom Handlowy I. Cwejko, Warszawa, za rok 1938 (15 rok operacyjny)

W roku sprawozdawczym obroty ze sprzedaży tkanin jedwabnych, wełnianych, bawełnianych i lnianych wynosiły ogółem zł. 1.063.439.65.

Brutto zysk ze sprzedaży w roku 1938 wynosił złotych 283.265.82.

Netto zysk ze sprzedaży w roku 1938 wynosił zł. 20.501.80.

Walne Zgromadzenie w dniu 19 maja 1939 r. uchwaliło przeznaczyć z pow. czystego zysku:

a) na dywidendę 1938 2½% — 18.750.—

b) na powiększenie kapitału zapasowego — zł. 1.751.80.

Oprócz subskrybowanych na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej zł. 11.620. Walne Zgromadzenie zaakceptowało na wniosek Zarządu ofiarowanie na F. O. N.:

samochodu - limuzyny 7-io osobowej marki „Studebaker".

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Towarz. Przem. Zakładów Mechanicznych Lilpop Rau, i Loewenstein S. A. w Warszawie

W dniu 26 maja r. b. odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Sp. Akc. „Lilpop, Rau i Loewenstein". Zebranie zagaił prezes Rady Nadzorczej p. Andrzej Rotwand, który następnie wybrany został na przewodniczącego zgromadzenia.

Sprawozdanie Zarządu złożyli naczelny dyrektor p. inż. Zygmunt Rytel oraz dyrektor Stanisław Skrzywan. Jak ze sprawozdania wynika, rok sprawozdawczy zaznaczył się w stosunku do roku 1937 znaczną poprawą w obciążeniu zatrudnienia większości działów fabrykacji. A więc w dalszym ciągu wykazują rozwój, działy: wagonowy, kompresorów, silników, motopomp, turbin wodnych, maszyn pralniczych, odlewni i inn.

Dla potrzeb montowni i fabryki samochodowej lubelskiej Spółka produkuje coraz więcej części we własnym zakresie, co wzmacnia stale zatrudnienie warsztatu mechanicznego. Montownia samochodowa została w dalszym ciągu usprawniona i rozszerzona, a lubelska fabryka, której budowa zapoczątkowana została w roku sprawozdawczym, jest już dziś poważnie zaawansowana. W roku 1938 Spółka wydała na budowę nowej fabryki w Lublinie obok sumy wykazanej w zestawieniu bilansowym złotych 615.288,90 jeszcze dalszą sumę zł. 785,203,80, wypłaconą dostawcom tytułem zaliczek na poczet udzielonych zamówień.

Bilans Spółki zamykał się sumą złotych 59.580.702,42, a rachunek zysków i strat wykazał zysk — w roku sprawozdawczym wraz z pozostałością z zysków 1937 r. — na ogólną sumę zł. 947.460,72.

Walne Zgromadzenie udzieliło absolutorium władzom Spółki i uchwaliło z ogólnej sumy zysków, poza szeregiem odpisów, wypłacić dywidendę w wysokości 6% od kapitału zakładowego oraz przeznaczyć 30.000 zł. na cele społeczne.

Na podstawie wyborów wybrano ponownie do Rady Nadzorczej ustępujących w tym roku członków Rady p. Stefana Bruna oraz wiceprezesa Czesława Klarnera. Poza tym dokooptowano do Rady Nadzorczej p. inż. Jerzego Komorowskiego, który w roku sprawozdawczym ustąpił z Zarządu, obejmując w przemyśle inne odpowiedzialne i zaszczytne stanowisko.

Zwolnione stanowisko Naczelnego Dyrektora objął p. inż. Zygmunt Rytel.

Z Walnego Zebrania Akcjonariuszów Warszawskiego Tow. Ubezpieczeń Sp. Akc

Dnia 31 maja 1939 roku odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń, Sp. Akc., pod przewodnictwem b. Ministra inż. Alfonsa Kühna.

Ze złożonego przez Zarząd Sprawozdania wynika, że ogólny zbiór składek, wraz z dodatkowymi opłatami polisowymi, wyniósł w roku 1938 z interesu bezpośredniego i pośredniego razem zł. 9.524.336,93, co w porównaniu z kwotą złotych 9.191.433,93, zebraną w roku 1937, stanowi wzrost produkcji o 3,62%.

W dziale ubezpieczeń pośrednich interes otrzymany przeważnie z zagranicy, przyniósł Warszawskiemu Towarzystwu Ubezpieczeń w roku 1938 czysty zysk zł. 276.391,92.

Ogólny zysk w roku sprawozdawczym, po umorzeniu wątpliwych należności oraz po odpisach na amortyzację wyniósł zł. 370.212,57, a łącznie z pozostałością z roku 1937 w sumie zł. 48.301,33 wyniósł razem zł. 418.513,90.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów zatwierdziło bilans wraz z rachunkiem zysków i strat, udzielając władzom Spółki absolutorium.

Uchwaloną 4% dywidendę wypłaca kasa Towarzystwa, ul. Jasna 4.

Kapitały i fundusze własne Towarzystwa, łącznie z rezerwami i funduszami technicznymi wynoszą obecnie złotych 8.552.855,61 i znajdują całkowite pokrycie w posiadanych przez Towarzystwo nieruchomościach, papierach wartościowych oraz w gotowiźnie.

W wyniku przeprowadzonych wyborów ustępujący zgodnie z postanowieniami statutu Zarządu Spółki zostali ponownie członkowie Rady Nadzorczej i nie wybrani.

Walne Zebranie Wspólnoty Interesów

Dnia 12 maja odbyło się w Katowicach Zwyczajne Walne Zebranie Wspólnoty Interesów Górniczo - Hutniczych S. A. pod przewodnictwem prezesa Rady Nadzorczej, inż. W. Przedpełskiego. Zebranie przyjęło do wiadomości i zatwierdziło sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej oraz Komisji Rewizyjnej i udzieliło władzom spółki pełnego absolutorium.

Rok 1938 był dla Wspólnoty interesów rokiem wybitnie pomyślnym. Dość stwierdzić, że produkcja spółki wzrosła w tym roku w dziedzinie wydobycia węgla o 9,9%, wydobycia rudy o 17,4%, produkcji koksu o 7%, produkcji surówki o 43%.

Korzystne były również wyniki finansowe. Obroty spółki wyniosły w tym roku 275,7 mil. zł., o 13,4 mil. zł. więcej niż w roku poprzednim. Kapitały własne spółki wzrosły w ciągu roku o 8,1 mil. zł., kapitały amortyzacyjne o 21,4 mil. zł., podczas gdy suma kapitałów obcych, zatrudnionych w Spółce, spadła o 9,5 mil. zł. Spółka dokonała poważnych spłat zobowiązań: zobowiązania długoterminowe spadły o 6,3 mil. zł., zadłużenie w bankach o 1,5 mil. zł., wreszcie akcepty zmniejszyły się o 4,1 mil. zł. i sięgają obecnie znikomej wobec obrotów Spółki sumy 0,25 mil. zł. Akcepty te były wydawane wyłącznie za granicę na pokrycie niektórych dostaw surowcowych. Nowych akceptów Spółka już nie wydaje.

Wydatnej poprawie uległa płynność Spółki. Stosunek płynnych aktywów do zobowiązań krótkoterminowych podnosi się stale: w r. 1936 wynosił on 192%, w r. 1937 — 205%, w r. 1938 — 235%.

Spółka stale rozszerza swą działalność i podnosi swój poziom techniczny, dokonując coraz to nowych inwestycji. Na szczególną uwagę zasługuje rozbudowa wydobycia własnego rudy, gdyż uniezależnia ona nasz przemysł hutniczy od zagranicy i przyczynia się w ten sposób do wzmożenia obronności kraju. Wydatki inwestycyjne, dokonane bezpośrednio przez Spółkę wyniosły w r. 1938 — 13,5 mil. zł. Ponadto Spółka uczestniczyła sumą 6,1 mil. zł. w emisjach swych przedsiębiorstw koncernowych: „Stoczni Gdyńskiej S. A.", nowoutworzonych „Zakładów Samochodowych Wspólnoty Interesów S. A." oraz innych.

Wyniki finansowe Spółki są również niezwykle korzystne. Zysk netto Spółki wynosił w r. 1938 — 8,6 mil. zł., wobec 4,7 mil. zł. w roku poprzednim, czyli uległ niemal podwojeniu.

Pomyślny stan interesów Spółki jest zjawiskiem korzystnym ze stanowiska ogólnogospodarczego, gdyż Spółka należy do największych przedsiębiorstw w Polsce. Dość wskazać, że jej udział w naszej produkcji hutniczej waha się, zależnie od działów, od 30 do 50%, oraz, że zakłady Spółki zatrudniają ponad 31 tys. robotników i ponad 3 tysięcy pracowników umysłowych. W r. 1938 w zakładach tych znalazło dodatkowo pracę blisko 1,5 tys. robotników i 156 pracowników umysłowych.

Walne Zebranie z uznaniem przyjęło sprawozdanie Zarządu. Warto zaznaczyć, że również przedstawiciel mniejszości akcjonariuszy, adw. A. Tempel wyraził władzom Spółki podziękowanie za ochronę interesów mniejszości i uznanie za wyniki pracy.

Zysk netto Spółki, łącznie z pozostałością zysku z r. 1937, Walne Zebranie postanowiło podzielić jak następuje:

	Zł.
przelać na kapitał rezerwowy Spółki	750.000,—
przelać na specjalny kapitał rezerwowy Spółki	4.200.000,—
przeznaczyć na rezerwę na podatek dochod.	1.777.000,—
przeznaczyć na jednorazowe wynagrodzenie dla Komitetu Wykonawczego Rady Nadzorczej	80.000,—
przeznaczyć na cele obronne kraju	500.000,—
przeznaczyć na cele kulturalno-społeczne	440.000,—
przeznaczyć na Akademię Górniczą w Krakowie	120.000,—
przenieść na rachunek następnego roku	91.629,06

Pozostały zysk przeznaczony został na wypłacenie dywidendy w wysokości 3% od akcyj, z wyjątkiem akcyj, będących w posiadaniu Zjednoczenia Górniczo-Hutniczego Sp. z o. o., względnie znajdujących się we własnym portfelu Spółki.

W miejsce ustępujących z Komisji Rewizyjnej: p. Jana Urbana, Naczelnika Wydziału Skarbowego Śląsk. Urzędu Wojewódzkiego i p. Kowalika, Naczelnika Wydziału Min. Skarbu, wybrało Walne Zgromadzenie: p. Karola Kolanowskiego — Naczelnika Wydziału w Min. Skarbu i p. Władysława Litwickiego — radcę Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Mikaszewickie Zakłady Wyrobów Drzewnych „Olza" Spółka Akcyjna

Dnia 16 maja r. b. odbyło się w lokalu Zarządu w Warszawie zwyczajne Walne Doroczne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki, które zatwierdziło bilans i rachunek Strat i Zysków za rok 1938 i udzieliło Zarządowi i Radzie Nadzorczej absolutorium. Skład osobowy Rady Nadzorczej i Zarządu pozostał bez zmiany.

Przemysł Drzewny „AGAHEL" Spółka Akc.

Dnia 16 maja r. b. odbyło się w lokalu Zarządu w Warszawie zwyczajne Walne Doroczne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki, które zatwierdziło bilans i rachunek Strat i Zysków za r. 1938 i udzieliło Zarządowi i Radzie Nadzorczej absolutorium. Skład osobowy Rady Nadzorczej i Zarządu pozostał bez zmiany.

Zjednoczone Browary Warszawskie p.f.
HABERBUSCH i SCHIELE
Sprawozdanie za rok 1938

Obrót zeszłoroczny Spółki, tj. dochody ze sprzedaży piwa, lemoniad, wódek i namiastek kawy, dosięgnął 9.321 tys. zł.; był więc o 1.039 tys. większy niż rok przedtem. Również z nieruchomości osiągnięto większy dochód: 329,6 tys. zł. wobec 274 tys. w roku 1937.

Ogółem dochody w r. ub. stanowiły 9.776,6 tys. zł. podczas gdy w roku poprzednim o 1.055,3 tys. mniej.

Czysty zysk wyniósł w roku sprawozdawczym 594,9 tys. zł., z czego Władze Spółki zaproponowały Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszów, które odbyło się w dn. 20 maja, przekazać 8 proc. na kapitał zapasowy, zarezerwować 185,5 tys. zł. na podatek dochodowy, 5 tys. zł. przeznaczyć na cele społeczne, wydzielić 3,5 proc. dywidendy (420 tys. zł.), pozostałość zaś 15,4 tys. zł. przenieść na rok następny.

Kapitały własne Spółki wynoszą: akcyjny 12 mln., zapasowy 3.234 tys., specjalna rezerwa 766,3 tys. i inwestycyjny 850 tys. zł., razem 16.850 tys. zł.

W majątku stałym (placach, budynkach, maszynach, urządzeniach technicznych itd.) inwestowano 18.517,6 tys. zł.

Majątek ten zamortyzowany jest w wysokości 7.347,7 tys. zł., czyli prawie w 40 proc.

Walne Zgromadzenie zatwierdziło bilans i rachunek zysków i strat, udzieliło Władzom absolutorium i uchwaliło wspomniany wyżej podział zysków.

Po dokonaniu wyborów skład Władz przedstawia się, jak następuje:

Rada Nadzorcza: Prezes Jan Patzer, Witold Bogusławski, Seweryn Jung, Tadeusz Lampe, Stanisław Müller, Edward Schiele.

Zarząd: Wacław Czarkowski, Henryk Oppenheim, Tytus Jung, Henryk Patzer, Aleksander Schiele.

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów
Zakładów Elektromechanicznych ROHN-ZIELIŃSKI Sp. Akc.
Licencja Brown — Boveri

W dniu 26 maja 1939 r. odbyło się Walne Zgromadzenie akcjonariuszów Zakładów Elektromechanicznych Rohn, Zieliński S. A., Licencja Brown-Boveri. Zebraniu przewodniczył Prezes Rady Nadzorczej p. Władysław Demby, który również udzielił akcjonariuszom różnych wyjaśnień w sprawie działalności Spółki. Sprawozdanie Rady Nadzorczej złożył viceprezes Rady p. Witold Iłłakowicz, a sprawozdanie Zarządu złożył p. dyrektor Karol Tomanek, członek Zarządu.

Jak z tego sprawozdania wynika, działalność Spółki za rok 1938 kształtowała się bardzo pomyślnie. W okresie tym napływ zamówień był większy od roku poprzedniego o przeszło 47 proc .W związku z tym stanem rzeczy fabryki Spółki zostały dostosowane do pomyślnej koniunktury i znacznie podniosły swą produkcję. W chwili obecnej S. A. Rohn-Zieliński zajmuje przodujące stanowisko na krajowym rynku elektrotechnicznym. Również pod względem finansowym Spółka osiągnęła dobre wyniki, zwiększyła obroty, a tym samym podniosła rentowność przedsiębiorstwa.

Z szeregu specjalnych zamówień, uzyskanych przez Firmę, dzięki wysokiemu poziomowi technicznemu jej produkcji, wymienić warto:

w dziale maszyn wirujących — silnik walcowniczy 2.200 KM., który będzie największym, dotąd wykonanym w Polsce; w dziale transformatorów — 8 transformatorów dla najwyższego w Polsce napięcia 150.000V o mocach jednostki od 12.500 do 25.000 kVA; w dziedzinie trakcji elektrycznej — poważne zamówienie na wyposażenie 35 elektrowozów Łódzkiej Kolei Elektrycznej. Również na uwagę zasługuje rozwój działów produkcji małych silników, oraz pomp.

Miarą rozwoju przedsiębiorstwa w okresie sprawozdawczym jest powiększenie personelu o 233 pracowników fizycznych i 41 pracowników umysłowych, tak, że stan personelu na koniec roku 1938 wynosił 1165 pracowników fizycznych i 216 pracowników umysłowych.

Bilans Spółki zamyka się sumą zł. 11.158.302,74, a rachunek strat i zysków wykazuje zysk w sumie zł. 794.213,34.

Walne Zgromadzenie zatwierdziło bilans oraz rachunek strat i zysków i udzieliło władzom Spółki pokwitowania. Jednocześnie uchwalono wypłacenie akcjonariuszom z osiągniętego w r. 1938 zysku 6-cio proc. dywidendy. Pozatem na cele społeczne i FON przyznano sumę zł. 50.000.

Ustępujący członkowie Rady Nadzorczej zostali ponownie wybrani. Począwszy od dnia 1 czerwca kasa Spółki wypłacać będzie akcjonariuszom dywidendę.

Spółka Akcyjna CEMENTU „WYSOKA"

W dniu 20 maja 1939 roku odbyło się pod przewodnictwem p. Dra Wiktora Mikuleckiego doroczne walne zgromadzenie akcjonariuszów Towarzystwa Fabryk Portland-Cementu „Wysoka" Spółki Akcyjnej, które zatwierdziło sprawozdanie władz Spółki za rok 1938-y, bilans na dzień 31 grudnia 1938 roku oraz rachunek strat i zysków za rok 1938-y, udzieliło władzom Spółki absolutorium i ustaliło dywidendę za rok 1938-y w wysokości 6%.

Skład władz spółki pozostał bez zmiany.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów
Zjednoczonych Fabryk
PORTLAND — CEMENTU „F I R L E Y"
S. A. w Warszawie

Dnia 31 maja 1939 r. odbyło się pod przewodnictwem p. Adwokata Lucjana Altberga Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów S. A. „Firley".

Zebrani przed przystąpieniem do obrad uczcili przez powstanie pamięć zmarłych członków Władz Spółki, a to współzałożyciela i prezesa Rady Nadzorczej, śp. Edwarda hr. Mycielskiego, i długoletniego członka tejże Rady, śp. Witolda Korab-Brzozowskiego.

Walne Zgromadzenie zatwierdziło jednomyślnie sprawozdanie i bilans oraz rachunek strat i zysków za rok operacyjny 1938 i udzieliło Zarządowi Spółki absolutorium.

Bilans Spółki wykazuje za rok operacyjny 1938 zysk w kwocie zł. 1.113.308, z której w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia odpisano zł. 1.094.233 na fundusz amortyzacyjny, resztę zaś przeniesiono na następny rok operacyjny.

W wyniku wyborów Zarząd oraz Komisja Rewizyjna pozostały w niezmienionym składzie, natomiast do Rady Nadzorczej na miejsce dwóch zmarłych jej członków wybrani zostali pp. Stanisław Keh i Henry William Sanders.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów
Banku Zachodniego S. A.

W dniu 31 maja b. r. odbyło się pod przewodnictwem Zdzisława ks. Lubomirskiego XXVII Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Banku Zachodniego S. A.

Z przedstawionego przez Dyrekcję Banku sprawozdania z działalności instytucji za rok 1938 wynika, że operacje Banku we wszystkich działach przedsiębiorstwa znacznie wzrosły. Wkłady i rachunki bieżące powiększyły się w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym i również akcja kredytowa została wydatnie rozszerzona, co znalazło swój wyraz w zwiększeniu portfelu weksli zdyskontowanych, oraz udzielonych kredytów w rachunkach bieżących.

Walne Zgromadzenie przyjęło sprawozdanie do wiadomości i uchwaliło na wniosek Rady Nadzorczej udzielić absolutorium władzom Banku za rok 1938.

Następnie Walne Zgromadzenie dokonało uzupełniających wyborów do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, w wyniku których skład władz pozostał bez zmiany.

Bilans Wspólnoty Interesów Górniczo-Hutniczych S.A.

AKTYWA **na dzień 31 grudnia 1938 r.** **PASYWA**

AKTYWA

	I. MAJĄTEK STAŁY:			
	Nieruchomości:			
1	a) grunty	17.063.693,63		
2	b) budynki	70.122.388,64	87.186.082,27	
3	**Maszyny i urządz. techniczne**		160.653.736,59	
	Inwentarz:			
4	a) żywy	237.745,—		
5	b) martwy	50.552.973,35	50.790.718,35	
6	**Inwestycje w budowie**		3.606.879,43	
7	**Nadania górnicze**		7.931.573,63	
8	**Prawa nabyte**		101.211,95	310.270.202,22
	II. Majątek płynny:			
	Gotówka, czeki i kwity eksp.			
9	a) w kasach	741.290,92		
10	b) w bankach	2.610.653,32	3.351.944,24	
	Papiery wart. i udziały			
11	a) papiery procent.	3.599,—		
12	b) akcje	7.953.553,07		
13	c) udziały w inn. przeds.	4.403.697,48	12.360.849,55	
	Weksle:			
14	a) w portfelu	2.657.892,82		
15	b) w inkasie	272.645,60		
16	c) protest. w portf.	47.451,07		
17	d) protest. w inkasie	6.318,72	2.984.308,21	
	Zapasy materiał. i wytw.			
18	a) surowce	9.936.483,18		
19	b) mat. pomocn. i pędne	7.957.226,64		
20	c) półwytwory	13.695.383,87		
21	d) wytwory	26.582.493,77	58.171.587,46	
	Odbiorcy:			
22	a) Synd. i Tow. Siostrz.	17.849.629,03		
23	b) różni	14.080.581,48	31.930.210,51	
	Różni dłużnicy:			
24	a) dostawcy	2.248.369,80		
25	b) dłużnicy hipoteczni	122.734,08		
26	c) Tow. konc. i drobni za pożyczki	2.321.495,11		
27	d) Zjedn. Górn. Hutn.	50.341.412,02		
28	e) różni dłużnicy	3.889.287,28		
29	f) wątpliwi	865.937,58	59.789.235,87	
30	**Kaucje:**		170.491,24	168.758.627,08
	III. SUMY PRZECHODNIE:			
31	a) doch. r. sprawozd. do otrzym. w roku przyszłym		24.363,40	
32	b) wydatki roku przyszłego		463.023,48	
33	c) różne inne		6.245,17	493.632,05
	Suma bilansu:			479.522.461,35
	Sumy pozabilansowe			13.201.151,13

PASYWA

	I. KAPITAŁY WŁASNE:			
1	**Kapitał akcyjny:**		149.350.000,—	
2	**Kapitał zapasowy:**		250.000,—	
	Rezerwy:			
3	a) na należn. wątpl.	1.147,767,27		
4	b) na szkody górnicze	1.824.034,07		
5	c) na zobow. emeryt.	11.653.120,81		
6	d) na obniżki cen zap.	1.000.000,—		
7	e) na koszty związ. z wyk. układu, fuzji i wyd. oblig.	1.167.625,15		
8	f) na różnic. kursow.	368.076,34		
9	g) na koszty usprawn. prod.	2.000.000,—		
10	h) na pod. doch. 37 r.	980.390,03		
11	i) na inne podatki	650.000,—	20.791.013,67	170.391.013,67
12	**II. KAPITAŁ AMORTYZACYJNY:**			
	a) z lat poprzedn.		147.032.221,06	
	b) za okres sprawozd.		21.755.998,66	168.788.219,72
	III. ZOBOWIĄZ. DŁUGOTERM.			
13	**a) dług oblig. dawny**	1.755.250,37		
14	**dług oblig. nowy**	75.188.000,—	76.943.250,37	
15	**b) wierzyciele hipot.**		22.684,30	
16	**c) różni inni**		14.174.632,56	91.140.567,23
	IV. ZOBOWIĄZ. KRÓTKOTERM.			
	Banki:			
17	a) Bk. Gosp. Kraj. — rk specj.	9.450.000,—		
18	b) różne	4.653.399,36	14.103.399,36	
19	**Dostawcy:**		9.714.577,05	
20	**Akcepty wydane** różnym zagranicą		245.128,85	
	Różni wierzyciele:			
21	a) odbiorcy	3.592.231,71		
22	b) Urzędy Skarb. i Samorząd za podatki	1.881.286,78		
23	c) Inst. Ubezp. Społ. za składki socjalne	1.880.471,32		
24	d) fundusze obce	100.885,57		
25	e) różni inni	4.577.602,21	12.032.477,59	
26	**Kaucje:**		28.874,92	36.124.457,77
	V. SUMY PRZECHODNIE:			
27	a) wyd. w r. sprawozd. płatne w roku przyszłym		4.205.736,94	
28	b) wpływy roku przyszłego		85.922,91	
29	c) różne inne		97.036,05	4.388.695,90
	Zyski:			
	a) z roku 1937		73.362,75	
	b) roku gospodarczego		8.616.144,31	8.689.507,06
	Suma bilansu:			479.522.461,35
	Sumy pozabilansowe			13.201.151,13
	Uwaga: Zobowiązania zagraniczne			84.281.435,40

Rachunek strat i zysków za rok 1938

STRATY:

		zł.
1.	Koszty produkcji	207.621.522,88
2.	Koszty administracji ogólnej	7.563.288,08
3.	Koszty sprzedaży	14.753.321,12
4.	Koszty finansowe	6.460.190,86
5.	Straty na dłużnikach	219.690,48
6.	Korektury zapasów	4.876.433,49
7.	Wydatki za lata ubiegłe	1.079.597,68
8.	Straty specjalne	2.740.201,99
9.	Podatki i opłaty	6.117.966,83
10.	Różnice kursowe	429.539,97
11.	Koszty nabycia kontyngentów	306.232,98
12.	Odpisy na rezerwy	650.000,—
13.	Odpisy na kapitał amortyzacyjny	21.755.998,66
14.	Zysk za rok 1938	8.616.144,31
		283.190.129,33

ZYSKI:

		zł.
1.	Sprzedaż	275.753.415,83
2.	Wpływy z domów i gruntów	906.887,21
3.	Zyski na sprzedaży i rozbiórkach obiektów majątkowych	472.696,16
4.	Dochody z papierów wartościowych i udziałów	289.038,55
5.	Odsetki otrzymane	762.414,89
6.	Skonto otrzymane	565.155,44
7.	Wpływy dotyczące lat ubiegłych	1.137.909,09
8.	Zyski specjalne	2.378.680,70
9.	Odzyskane należności	141.270,18
10.	Różnice kursowe	590.478,29
11.	Wpływy ze sprzedaży kontyngentów	192.182,99
		283.190.129,33

Zarząd:
Inż. B. Kowalski

Główny Księgowy
F. Blaszczekowicz

Generalny Dyrektor
Finansowy i Administracyjny:
E. Hupert

Bilans netto na dzień 31 grudnia 1938 r.
firmy: COLGATE-PALMOLIVE, Sp. z o. o.

Warszawa, Al. Jerozolimska 20.

AKTYWA: Majątek stały: Ruchomości 76.701,32; Majątek płynny: Gotówka w Kasie i w Bankach 309.988,43, Papiery wartościowe 6.480; Weksle w portfelu i w inkasie 151.740,41; Materiały 444.250.21; Gotowe wyroby 123.853,84; Dłużnicy 416.820,80; Sumy przechod. 18.865,01; Razem 1.548.700,02.

Sumy pozabilansowe: Gwarancje 52,000, Weksle gwarancyjne 40.000.

PASYWA: Kapitał zakładowy 450.000; Kapitał amortyz. 51.835,28; Wierzyciele 197.727,83, Fundusze i zobowiązania specjalne 328.710,66, Sumy przechodnie 156.653,25, Zysk z poprzedniego okresu 2.831, Zysk za r. 1938—360.942. Razem 1.548.700,02.

Sumy pozabilansowe: Akredytywy 52.000; Weksle gwarancyjne 40.000.

Rachunek Strat i Zysków.

STRATY: Koszty administracji ogólnej 265.379,35; Koszty przerobu w obcym przedsiębiorstwie 1.247.821,27; Koszty sprzedaży 566.851,14, odpisy amortyzacyjne 6.310,53, Świadczenia socjalne 12.446,04, Podatek dochodowy 224.000,23, Podatek przemysłowy 57.111,91, Straty na dłużnikach 25,604,26; Skonta udzielone 127.434,89 Różne 2.937,33, Różnice wartości materiałów i gotowych wyrobów 38.695,65, Zysk netto 360.942. Razem 2.935.534,60.

ZYSKI: Sprzedaż netto 2.926.783,63, Różnice kursowe 1.314,32, Skonto otrzymane 4.731,81, Procenty otrzymane 2.704,84. Razem 2.935.534,60.

Bank Cukrownictwa Spółka Akcyjna w Poznaniu

Bilans roczny (netto)

w dniu 31 grudnia 1938 r.

STAN CZYNNY:

NAZWA RACHUNKU	zł.	zł.
Kasa i sumy do dyspozycji		7.507.010,82
Waluty zagraniczne		21.425,22
Papiery wartościowe		1.040.901,97
Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego		2.265.050,88
Udziały konsorcjalne		5.656.611,46
Banki krajowe		910.380,18
Banki zagraniczne		668.101,92
Dyskonto:		
a) weksle Cukrowni	37.384.406,97	
b) weksle Różnych	7.943.555,91	45.327.962,88
Protesty		199.380,04
Kredyty w rachunkach bieżących:		
a) Cukrowni	26.976.945,65	
b) Różnych	7.517.528,42	34.494.474,07
Pożyczki terminowe:		
a) Cukrowni	13.000.930,63	
b) Różnych	4.854.661,76	17.855.592,39
Kredyty akceptacyjne i rembursowe		1.217.392,—
Należności z tyt. tranzakcyj dewizowych na termin i reportowych		3.090.470,—
Ruchomości		365.312,04
Nieruchomości		3.792.732,22
Sumy przechodnie		577.626,26
Odbiorcy		3.453.554,13
Dostawcy		230.755,83
Suma bilansowa:		128.674.734,31
Dłużnicy z tyt. gwarancyj		6.274.029,26
Inkaso		2.575.455,39

STAN BIERNY:

NAZWA RACHUNKU	zł.	zł.
Kapitały własne:		
a) zakładowy	12.000.000,—	
b) zapasowy	4.612.000,—	
c) inne rezerwy	3.514.000,—	20.126.000,—
Fundusz amortyzacyjny nieruchomości		544.030,88
Wkłady		20.157.013,81
Rachunki bieżące:		
a) Cukrowni	7.899.127,31	
b) Różnych	10.595.896,68	18.495.023,99
Różne natychmiast płatne zobowiązania		252.070,04
Banki krajowe		2.380.758,28
Banki zagraniczne		4.597.994,33
Redyskonto weksli		39.158.692,35
Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego		1.125.462,—
Zobowiązania z tyt. kredytów akceptacyjnych i remburosowych		1.217.392,—
Zobowiązania z tyt. tranzakcyj dewizowych na termin i reportowych		3.088.120,—
Sumy przechodnie		2.243.412,94
Odbiorcy		3.732.596,95
Dostawcy		9.449.066,31
Zyski		2.107.100,43
Suma bilansowa:		128.674.734,31
Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj		6.274.029,26
Różni za inkaso		2.575.455,39

Rachunek Strat i Zysków za 1938 r.

STRATY:

NAZWA RACHUNKU	zł.
Procenty i prowizje wypłacone	2.971.561,26
Koszty Handlowe	4.357.468,47
Podatki	629.659,98
Amortyzacja	107.225,57
Odpisy na dłużnikach	33.000,38
Strata na papierach wart., złożonych na spłatę długów rolniczych	123.832,53
Zysk	2.107.100,43
RAZEM:	10.329.848,62

ZYSKI:

NAZWA RACHUNKU	zł.
Pozostałość zysków z lat ubiegłych	427.669,90
Procenty i prowizje pobrane	9.686.856,13
Różnice kursowe	120.806,12
Dochody z nieruchomości	54.765,96
Zwrot sum dawniej odpisanych	39.750,51
RAZEM:	10.329.848,62

Omówienie bilansu.

Warszawska Fabryka Ekstraktów Garbarskich S.A.

Warszawa, ul. Smocza 43

Bilans na dz. 31 grudnia 1938 r.

Bilans Spółki na dzień 31 grudnia 1938 r. zamyka się sumą bilansową zł. 871.060.93.

Majątek Stały, który obejmuje: urządzenia techniczne, inwentarz biurowy i laboratoryjny wynosi zł. 107,4 tys.

Majątek Stały zamortyzowany jest w sumie zł. 37,5 tys. t.j. w 35 procentach, co jest objawem nader dodatnim.

Majątek Płynny w skład którego wchodzą: kasa, banki i papiery wartościowe, weksle w portfelu i inkasie, materiały do przerobu, materiały pomocnicze, półfabrykaty, dłużnicy, dostawcy i t. d. wynosi razem zł. 760,4 tys.

Kapitały Własne: Kapitał Akcyjny wynosi: zł. 250 tys., zapasowy zł. 60,9 tys. stanowią więc razem sumę zł. 311 tys. Z tego wynika, że Kapitały Własne przewyższają w 445 procentach niezamortyzowaną część majątku stałego.

Poza tym Kapitały Obce: odbiorcy, dostawcy, banki i t. d. wynoszą kwotę zł. 509 tys.

Suma tych zobowiązań pokryta jest majątkiem płynnym w 150 procentach. Stan ten uważać należy za wybitnie zadowalający.

Obrót w roku 1938 wyniósł zł. 1.573 tys.

Rachunek Zysków i Strat zamyka się sumą bilansową zł. 1.514.366 i wykazuje Czysty Zysk zł. 13.748, przyczym z Zysku brutto spisano na Podatki zł. 34.394 oraz na amortyzację zł. 13.674.

W wyniku przeprowadzonej analizy możemy stwierdzić, że Spółka reprezentuje przedsiębiorstwo chemiczne prowadzone sprężyście i solidnie.

Kierownictwo Spółki odznacza się wysokimi walorami doświadczenia, rzutkości i energii.

ELEKTROWNIA OKRĘGU WARSZAWSKIEGO

Spółka Akcyjna

Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia 1938 roku

MAJĄTEK: I. Majątek stały: 1. Grunty zł 588.726,10. 2. Budynki: fabryczne zł 3.693.137,43, gospodarcze zł 546.122,74, mieszkalne zł 363.502,80. Razem zł 4.602.762,97. 3. Urządzenia techniczne: wytwórnia zł.14.448.741,76, sieć zł 15.923.338,46. Razem złotych 30.372.080,22. 4. Inwentarz zakładowy i biurowy: żywy zł 1.980,50, martwy (narzędzia i ruchomości) zł 830.754,47. Razem zł 832.734,97. 5. Urządzenia niewykończone zł 46.441,30. Razem majątek stały zł 36.442.745,56. II. Majątek płynny: 6. Kasa zł 3.456,40. 7. Banki zł 583.880,16. 8. Papiery procentowe zł 154.796,30. 9. Weksle w portfelu zł 14.850,87. 10. Weksle w inkasie zł 36.646,30. 11. Akcje i udziały w innych Towarzystwach złotych 4.500,00. 12. Materiały: do ruchu — węgiel zł 133.118,37, pomocnicze złot. 198.852,69, razem zł 331.971,06, do budowy zł 542.989,40. Razem materiały zł 874.960,46. 13. Aparaty na sprzedaż zł 26.331,84, Instalacje zł 2.807,80, razem zł 29.139,64. 14. Dłużnicy: odbiorcy pradu zł 1.097.243,81, dostawcy zł 988.083,70, różni zł. 2.246.841,19, wątpliwe należności: odbiorcy złot. 25.927,92, weksle protestowane złotych 8.079,78, należności w rewindykacji złotych 1.333,91, razem wątpliwe należności zł 35.341,61. Razem Dłużnicy zł 4.367.510,31. 15. Kaucje gotówkowe zł 11.385,00. 16. Sumy Przechodnie: wydatki dotyczące okresu przyszłego zł 34.048,27, inne zł 20.694,91, razem zł 54.743,18. Razem majątek płynny zł 6.135.868,62. **Suma bilansu złotych 42.578.614,18.**

Sumy pozabilansowe: Udzielone gwarancje zł 47.311,84, Różni za gwarancje zł 263.601,82. Weksle gwarancyjne zł 310.534,27. Różni za weksle gwarancyjne zł 41.844,00. Różni za obligo wekslowe zł 216.447,00. Aparaty wypożyczone do demonstracji zł 13.424,64. Materiały na składzie konsygnacyjnym zł 105,00.

ZOBOWIĄZANIA: I. Kapitały własne: 1. Kapitał Akcyjny złotych 6.000.000,00. 2. Kapitał zapasowy: saldo z roku ubiegłego zł 700.105,97, dopisano w roku sprawozdawczym zł 37.961,31, razem zł. 738.067,28. 3. Kapitał rezerwowy zł 127.679,79. Razem kapitały własne zł 6.865.747,07. II. Kapitał amortyzacyjny: 4. Saldo z roku ubiegłego zł 11.322.252,71, odpisano w roku sprawozdawczym złotych 1.661.916,15, pozostaje zł. 9.660.336,56, dopisano w roku sprawozdawczym zł 1.972.327,69. Razem kapitał amortyzacyjny zł 11.632.664,25. III. Zobowiązania: 5. Wierzyciele: akcepty: n/zl. Babcock-Zieleniewski jako należność za zamówiony kocioł złotych 985.972,16, różne zł 176.530,10, razem akcepty zł 1.162.502,26; banki złotych 67.257,50, kredyty zabezpieczone wekslami gwarancyjnymi i kaucjami hipotecznymi zł 9.383.101,45, kredyty zabezpieczone kaucjami hipotecznymi zł 1.868.501,69, dostawcy zł 469.784,75, odbiorcy prądu zł 15.133,53, różni zł 5.539.731,06. Razem Wierzyciele złot. 18.506.012,24. 6. Dywidenda złotych 20.659,78. 7. Kaucje gotówkowe złot. 16.096,92. 8. Sumy przechodnie złot. 574.804,58. Razem Zobowiązania złot. 19.117.573,52. IV. Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych złot. 4.528.791,68. V. Rachunek strat i zysków: saldo z roku ubiegłego złotych 68.161,91, zysk za rok sprawozdawczy zł 365.675,75. Razem zł 433.837,66. **Suma bilansu zł 42.578.614,18.**

Sumy pozabilansowe: Różni za gwarancje zł 47.311,84. Udzielone gwarancje zł 263.601,82, Różni za weksle gwarancyjne złot. 310.534,27. Weksle gwarancyjne złot. 41.844,00. Obligo wekslowe zł 216.447,00, Różni za aparaty wypożyczone do demonstracji zł 13.424,64. Różni za materiały na składzie konsygnacyjnym złot. 105,00.

Ogólna suma zobowiązań zagranicznych na dzień 31. XII. 1938 r. wynosi **złotych 16.698.292,01.**

Rachunek Strat i Zysków za rok 1938.

STRATY: Koszty ogólnej administracji zł 849.889,24. Koszty fabrykacji zł 2.637.795,85. Koszty sprzedaży prądu zł 198.378,13. Koszty robót instalacyjnych zł 27.700,73. Koszty nabycia i sprzedaży aparatów i instalacji elektrycznych zł 498.964,91. Koszty kredytów zł 1.387.509,50. Podatki państwowe i komunalne zł 236.326,08. rezerwa na podatki zł 206.500,00. Opłaty koncesyjne i uprawnieniowe zł 64.794,22. Świadczenia socjalne ustawowe złot. 87.662,88. Świadczenia socjalne umowne zł 66.636,02. Nieściągalne należności: za prąd zł 6.634,10, za grzejniki i instalacje zł 8.697,23 — razem złot. 15.331,33. Odpisy na amortyzację urządzeń zł 1.972.327,69. Strata na sprzedanych przedmiotach majątkowych zł 68.917,04. Strata na przedmiotach majątkowych całkowicie zniszczonych zł 3.886,31. Różnice kursowe zł 371,93. Różne straty zł 34.803,29. Razem zł 8.357.795,15. Zysk: pozostałość z roku ubiegłego zł 68.161,91, za rok bieżący zł 365.675,75 — razem zł 433.837,66. **Ogólna suma złotych 8.791.632,81.**

ZYSKI: Pozostałość z roku ubiegłego zł 68.161,91. Wpływy eksploatacyjne zł 7.394.137,29. Różne dochody zł 499.619,28. Różnice kursowe zł 608.138,44. Procenty otrzymane złot. 70.524,60. Odzyskane należności dawniej spisane zł 6.039,84. Zysk na sprzedaży przedmiotów majątkowych zł 145.011,45. **Ogólna suma złotych 8.791.632,81.**

Tabela wartości kuponu bieżącego od następujących papierów procentowych:

%	Nazwa papieru procentowego	Data płatności	CZERWIEC 16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
3%	Prem. Poż. Inwestycyjna I. i II. em.	1/1-1/5-1/9	0.375	0.38333	0.39166	0.40	0.40833	0.41666	0.425	0.43333	0.44166	0.45	0.45833	0.46666	0.475	0.48333	0.49166
4%	L. Z. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego	1/1-1/7	1.83333	1.84444	1.85555	1.86666	1.87777	1.88888	1.90	1.91111	1.92222	1.93333	1.94444	1.95555	1.96666	1.97777	1.98888
4½%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy, Łodzi, Poznań, Ziem. Kredyt., Wileńskiego B. Z. Oblig. m. st. Warszawy. Państw. B-ku Rolnego (40 i pół letnie)	„	2.0625	2.075	2.0375	2.10	2.1125	2.125	2.1375	2.15	2.1625	2.175	2.1875	2.20	2.2125	2.225	2.2375
5%	Poż. Konwersyjna. Konwers. Poż. Kolejowa, L. Z. Tow. Kred. miast: Częstochowy, Kalisza, Kielc, Lublina, Łodzi, Piotrkowa, Płocka, Radomia, Siedlec, Warszawy, Wilna, Zachodnio-Polskiego Tow. w Poznaniu, Wileńskiego B-ku Ziem. i Oblig. Kom. B-ku Kredyt. w Poznaniu	„	2.29166	2.30555	2.31944	2.33333	2.34722	2.36111	2.375	2.38888	2.40277	2.41666	2.43055	2.44444	2.45833	2.47222	2.48611
5½%	L. Z. Państw. B-ku Rolnego, Oblig. m. st. Warszawy L. Z. Tow. Kred. Przem. Pol.	„	2.52083	2.53611	2.55138	2.56666	2.58194	2.59722	2.6125	2.62777	2.64305	2.65833	2.67361	2.68888	2.70416	2.71944	2.73472
6%	Poż. Narodowa, Oblig. m. st. Warszawy	„	2.75	2.76666	2.78333	2.80	2.81666	2.83333	2.85	2.86666	2.88333	2.90	2.91666	2.93333	2.95	2.96666	2.98333
8%	Poż. Szkolna m. st. Warszawy	„	3.66666	3.68888	3.71111	3.73333	3.75555	3.77777	3.80	3.82222	3.84444	3.86666	3.88888	3.91111	3.93333	3,95555	3.97777
4½%	Wewnątrz. Poż. Państwowa 1937 r.	½-1/6-1/10	0 1875	0.20	0.2125	0.225	0.2375	0.25	0.2625	0.275	0.2875	0.30	0 3125	0.325	0.3375	0.35	0.3625
4%	Prem. Poż. Dolarowa (Dolarówka) dol. 5	½-⅛	0.075	0.07555	0.07611	0.07666	0.07722	0.07777	0.07833	0.07888	0.07944	0.08	0.08055	0.08111	0.08166	0.08222	0.08277
4%	Oblig. Komunalne i Kolejowe Banku Gospodarstwa Krajowego	1/4-1/10	0.83333	0.84444	0.85555	0.86666	0.87777	0.88888	0.90	0.91111	0.92222	0.93333	0.94444	0.95555	0.96666	0.97777	0.98888
4½%	Oblig. B-ku Gospod. Krajowego	„	0.9375	0.95	0.9625	0.975	0,9875	1.—	1.0125	1.025	1.0375	1.05	1.0625	1.075	1.0875	1.10	1.1125
5%	L. Z. Tow. Kred. Miejsk. we Lwowie	„	1.04166	1.05555	1.06944	1.08333	1.09722	1.11111	1.125	1.13888	1.15277	1.16666	1.18055	1.19444	1.20833	1.22222	1.23611
5½%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego (w funtach)	„	1 14583	1.16111	1.17638	1.19166	1.20694	1.22222	1.2375	1.25277	1.26805	1.28333	1.29861	1.31388	1.32916	1.34444	1.35972
6%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj. bankowe	„	1.25	1.26666	1.28333	1.30	1.31666	1.33333	1.35	1.36666	1.38333	1.40	1.41666	1.43333	1.45	1.46666	1.48333
4%	L. Z. Akc. B-ku Hipot. we Lwowie, Oblig. m. Krakowa	1/5-1/11	0.50	0.51111	0.52222	0.53333	0.54444	0.55555	0.56666	0.57777	0.58888	0.60	0.61111	0.62222	0.63333	0.64444	0.65555
4½%	L. Z. Akc. B-ku Hipotecznego we Lwowie	„	0.5625	0.575	0.5875	0.60	0.6125	0.625	0.6375	0 65	0.6625	0.675	0,6875	0.70	0.7125	0.725	0.7375
5%	Oblig. Polsk. Banku Komunalnego II, IV. L. Z. Akc. B-ku Hipotecznego we Lwowie	„	0.625	0.63888	0.65277	0.66666	0.68055	0.69444	0.70833	0.72222	0.73611	0.75	0.76388	0.77777	0.79166	0.80555	0.81944
4%	Pożyczka Konsolidacyjna	15/5-15/11	0.34444	0.35555	0.36666	0.37777	0.38888	0.40	0.41111	0.42222	0.43333	0.44444	0 45555	0.46666	0.47777	0.48888	0.50
3%	Państwowa Renta Ziemska	1/6-1/12	0.125	0,13333	0.14166	0.15	0.15833	0.16666	0.175	0.18333	0.19166	0.20	0.20833	0.21666	0.225	0.23333	0.24166
4%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie	22/6-22/12	1.93333	1.94444	1.95555	1.96666	1.97777	1.98888	—	0 01111	0.02222	0.03333	0.04444	0.05555	0,06666	0.07777	0.08888
4½%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie	„	2.175	2.1875	2.20	2.2125	2.225	2.2375	—	0.0125	0.025	0.0375	0.05	0.0625	0.075	0.0875	0.10
6%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. (we frankach)	„	2.90	2.91666	2.93333	2.95	2.96666	2.98333	—	0.01666	0.03333	0.05	0.06666	0.08333	0.10	0.11666	0 13333
4%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	30/6-31/12	1.84444	1.85555	1.86666	1.87777	1.88888	1.90	1.91111	1.92222	1.93333	1.94444	1.95555	1.96666	1.97777	1 98888	—
4½%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	„	2.075	2.0875	2.10	2.1125	2.125	2.1375	2.15	2.1625	2.175	2.1875	2.20	2.2125	2.225	2.2375	—
5½%	L. Z. i Oblig. Budowlane Banku Gospodarstwa Krajowego	„	2.53611	2.55138	2.56666	2.58194	2.59722	2.6125	2.62777	2 64305	2.65833	2.67361	2.68888	2.70416	2.71944	2.73472	—

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 93, tel. 6-38-19. **ADMINISTRACJA:** ul. Ś-to Krzyska Nr 25, w Domu Bankowym „Józef Skowronek i S-ka, Spółka Komandytowa", tel. 5-06-34. Administracja czynna z wyjątkiem świąt i niedziel od godz. 9-ej do 16-ej. Konto P. K. O. Nr 27111. **DZIAŁ OGŁOSZEŃ:** Warszawa, Mazowiecka 3 m. 16, tel. 2-16-82. **WARUNKI PRENUMERATY:** w Warszawie i na prowincji: rocznie: zł. 20.—, półrocznie: zł. 10.—, kwartalnie: zł. 5.—, miesięcznie: zł. 1.80. Zagranicą rocznie: zł. 26.—. Numer pojedyńczy 50 groszy. **CENA OGŁOSZEŃ:** strona zł. 800.— 1/2 strony zł. 450.—, 1/4 strony zł. 250.—, 1/8 strony zł. 200. -, 1/16 strony zł. 150.—. Drobne ogłoszenia: po złotych 1 za wiersz milim. lub jego miejsce.

Redaktor i wydawca: H. POLIKIER. Druk Zakł. Graf. „Nowa Ksiażka", Warszawa, Elektoralna 25, tel. 6-99-13.